

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusítása nem bocsátható!

XL. évfolyam

95 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi április 28

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautóval átváltoztatva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYBÁNYÁT!

Nem fuziót, — munkát!

Hetek óta alig hallunk egyebet, mint hogy ez ide, az amoda fuzionál. A politikus urak most a koral kánikula legujabb játékként ezzel szórakoztatják a választókat.

Szegény választók, ha egyszer már csakugyan választaniok lehetne, bizonyára nem ezt a szórakozást választanák.

Nem érdekel senkit, hogy Lupu kivel és mikor, hogy Goga csakugyan lesz-e miniszter és Bratianu új-liberálisból óvá vedlik-e. Ellenben érdekelne már nagyon az országot, hogy mikor kezdődik valami komoly, válsághelyre, nagy kormányváltás. Mikor jön a nagy lendítés, amely az ébredő gazdasági életet segít talpraállítani. Ki politizál már itt a hivatásos politikusok kívül. Ki törődik itt a fuziókkal a fuzionálókon kívül.

A politikusok kenyere ez és az ország a kenyér politikáját szeretné.

Egyik ilyen végzetesen kizárja a másikat?

A kifizetett kereskedő

A kereskedelemügyi minisztérium elrendelte, hogy a kamarák írják össze és terjesszék fel kifizetésre az ország egész területéről mindazokat a kereskedőket és kereskedelmi alkalmazottakat, akik huszonöt év óta megszakítás nélkül gyakorolják hivatásukat. A kereskedők, akiknek huszonöt év óta üzletük van, az alkalmazottak, akik huszonöt év óta alkalmazotti minőségben működnek ezen a pályán tehát kifizetést kapnak. Megérdemelt kifizetés. Régen, ha egy kereskedő negyedévszázadon át vezette üzletét, a jubileumi idő után arra gondolt, hogy nyugalomba fog vonulni. Negyedévszázados munkájának meg volt az eredménye, szorgalmával annyit gyűjtött, hogy a nyugalombavonulás éveit gondok nélkül élhette le. Ma a kereskedő nem gondolhat a nyugalombavonulásra, mert a kereskedő ma nem gyűjthet vagyont. A pálságok és egyéb viharok alapjaikban rázza meg és döntötte halomra a kereskedői egzisztenciákat. Nemcsak a kereskedőket, de mindenkit, aki arra rendezte be életét, hogy becsületes munkával és a méhek szorgalmával gyűjtsön magának és családjának a munkaképesség idejére. A legtöbb kereskedőnek eluszott még az a vagyona is, amelyet jobbidőben tartalékol magának. Tengődnek a kereskedők is. Dehogy gondolhatnak ők arra, hogy negyed, akár fél-évszázad után is átadják magukat a megérdemelt pihenés évezetnek! Küzdenek, mert küzdeniök kell utolsó lehetőség a megélhetés frontján! A kereskedők rászolgáltak a kifizetésre.

De mi a miniszter ur helyében valahogy másképpen csináltuk volna. Csináltunk volna egy szép tervezetet, amelyben melánys adóleszállítást, s hitési könnyítéseket, emberséges bánásmódot minden hatóság részéről és efféléket biztosítottunk volna nekik. Igaz, hogy ebből azokra is jutott volna, akik még nem nyitják 25 évet óta az üzletet, de higgye el a miniszter ur, hogy ezek is megérdemlik a kifizetést. Nem szólván arról, hogy csak így érhetik meg szegények ezt a jubileumot.

Az új banktörvény megszünteti a magán-pénzüntézeteket

A törvényjavaslat célja elősegíteni a bankok fuzióját

Közkereseti társaságok és részvénytársaságok alaptőkéje

Bukarest, április 27.

A képviselőház speciális bizottsága Pop Valer dr. elnöke alatt tárgyalás alá vette a pénzüntézetek újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot, melyet a szenátus már megszavazott. Slavescu Viktor pénzügyminiszter hosszasan ismertette a törvényjavaslat alapelveit. Rámutatott arra, hogy a javaslat célja kiegészíteni a konverziós törvényt, feléleszteni újra a hiteléletet. A javaslat szabályozza a bankkereskedelmet, pontosan körülírja a bankügyleteket és egy főellenőrző szervet létesít, amely a bankok fölött a legfelsőbb ellenőrzést gyakorolja. A javaslat célja

továbbá elősegíteni a bankok fuzióját, mert egészségesebbnek tartja a kevesebb, de tökéreesebb pénzüntézet működését az országban.

Ugyanakkor szakaszonként vették vita alá a javaslatot és a pénzügyminiszter az egyik bizottsági tag kérdésére kijelentette, hogy a jövőben csak társaságok alapíthatnak pénzüntézetet, magánszemélyek nem.

Számos hozzászólás és módosító indítvány hangzott el, azonban a pénzügyminiszter csak kettőt fogadott el, a két legfontosabb: a 11. és 12. szakaszoknál. Ez a két szakasz a bizottság tárgyalás után a

következő végleges szöveget nyerte:

11. szakasz. Bankügyletekkel foglalkozó közkereseti társaságoknak, beléti társaságoknak és korlátozott felelősségű társaságoknak az alaptőkéje nem lehet kevesebb, mint: Bukarestben 20 millió lej, törvényhatósági joggal felruházott városokban 10 millió lej, más városokban 5 millió lej, községekben és falvakban 2 millió lej.

12. szakasz a részvénytársaságok alaptőkéjéről intézkedik, amely nem lehet kevesebb, mint az előbbi szakaszban felsorolt összegek kétszerese.

Prágában is elkedvellenedést eredményezett Barthou varsói sikertelensége

Musanoff Budapesten — Barthou Prágában

Nem „sikerültek” a londoni megbeszélések sem Suvich nem haza Rómába, hanem Brüsszelbe repült

Páris, április 27.

Barthou varsói útja körül egyre nagyobb a zajverés. Ebből a zajverésből részben az érdeklődés, részben pedig a csalódás hangjai válnak ki élesebben. A tegnapi jelentések már eléggé mutatták, hogy Barthou nem érte el Varsóban azt, amiért útja a lengyel fővárosba vezetett. Az kétségtelen, hogy voltak eredményei is ennek a tárgyalásnak francia szempontból, az elért eredmények azonban nem olyanok, amilyenekre a francia kormány és a francia közvélemény számított. Lengyelország tartja a francia-lengyel szövetséget, de csak annyiban, amennyiben az a lengyel külpolitikai tájékozódást nem zavarja különösebben és csak annyira, hogy a szabadkeze minden irányban meglegyen. Végleges elköteleződést a francia

politikai irányvonal mellé nem vállal, még akkor sem, ha a leszerelés kérdésében Lengyelország jól felfogott érdekében támogatja is a francia álláspontot.

Barthou a krakkói látogatás végén, Prágába való továbbindulása előtt, nyilatkozatokat adott a sajtó képviselőinek. Ezek a nyilatkozatok különösen a francia közvélemény megnyugtatót célzottak. Hivatkoztak a tényleg elért eredményekre és nem szóltak azokról a kérdésekről, amelyekkel kapcsolatban a külügyminiszter nem tudta megváltoztatni a lengyel felfogást. Végeredményében Barthounak sikerült megszilárdítania a francia-lengyel szövetséget, biztosította Lengyelország támogatását a leszerelés kérdésében és ez pillanatnyilag kielégítheti a franciákat.

za Rómába, hanem Brüsszelbe repült. Diplomáciai körökben ez a brüsszeli „kiugrás” meglepetés, mert előzőleg semmi szó sem esett arról, hogy az olasz külügyi államtitkár Belgiumot is megítélt.

A londoni tárgyalások nem sikerültek. Az angol sajtóban igen nagy elkedvellenedés mutatkozik a leszerelés kérdésével kapcsolatban. A Times szerint Suvich az angol külügyminiszterrel folytatott tárgyalása során azt hangoztatta, hogy a leszerelés kérdésében minden késedelem súlyos veszélyt jelent és ezért nem szabad habozni, hanem elő kell venni az olasz tervet, amely még nyújthat tárgyalási lehetőséget. Sir Simon viszont kitartott az angol terv mellett és nem adta fel a leszerelés gondolatát a „rögzítés” gondolatának a kedvéért. Egyébként pedig mindjárt a tárgyalások elején kiderült, hogy meggyőzés aligha lesz és nem lehet arra számítani hogy közös angol-olasz terv alakuljon ki a megbeszélésekből.

A Daily Herald véleménye szerint ma már szinte fölösleges is tovább csevegni a leszerelésről. A politikai érdeklődés középpontjába a dunai kérdés került. A Daily Express szerint Londonban már unják a leszerelés körüli sok szófecsérlést. Semmi fontos nem történt eddig, holott a leszerelés ügyét mégiscsak rendezni kellene valahogy, mert különben egész Európát elönti a fegyverkezési düh. A lap reméli, hogy Rómából mégiscsak jöhet valami okos elgondolás s éppen ezért az angol kormány helyesen tenné, ha a megkezdett, de egyelőre eredménytelen eszmecserét folytatná.

BARTHOU PRÁGÁBAN — MUSANOFF BUDAPESTEN

Barthou francia külügyminiszter csütörtökön reggel kilenc órakor érkezett meg Prágába. Az államán Benes maga várta néhány miniszter-társa kíséretében, aztán kivonultak a franciák román jugoszláv és lengyel követek is.

A párisi sajtó hangulata

A párisi sajtó hangulata még mindig nyugtalan. A lapok sokat foglalkoznak a külügyminiszter varsói tárgyalásaival és iparkodnak lemérni a lengyel magatartás jelentőségét a francia politikai célkitűzések szempontjából.

Barthou nyilatkozatai némileg megnyugtatták a francia közvéleményt, különösen nyilatkozatainak az a része, amely szerint a német-lengyel egyezmény nem érinti a francia-lengyel kapcsolatokat.

Ezzel szemben a Paris Midi sokkal kedvetlenebb hangon foglalkozik Barthou varsói útjával. A francia és lengyel politika — írja a Paris Midi — két egymással párhuzamos erőnek látszik, amely sehol sem egyesül. Mindkettő a béke fenntartására törekszik.

Páris azonban határozottan a szerződések területi intézkedéseinek fenntartása mellett foglal állást, míg Lengyelország hajlandó volna bizonyos engedményekre.

A tárgyalások során a szövetség ugyan megerősödött, de ugyanakkor a két ország politikájának függetlensége is kidomborodott.

PRAGA IS BIZALMATLAN...

A Ceske Slovo Barthou varsói útjával foglalkozva, szkeptikusan fogadja a francia külügyminiszter kijelentéseit, amelyek szerint a tárgyalások során tényleges eredményeket ért el.

A tárgyalásokra — írja a lap — a titokzatos levegője borul s azt sem lehet tudni, egyáltalán szobakerült-e a cseh-lengyel viszály. Tény az, hogy Lengyelország, bár ha marad a francia szövetséghez,

fenntartotta magának cselekvési szabadságát Németország és a Szovjet, valamint szomszédai felé.

NEM „SIKERÜLT” A LONDONI TÁRGYALÁSOK SEM

Suvich olasz külügyi államtitkár is befejezte londoni tárgyalásait. El is utazott, de nem ha-

Tessók kíváncsi és eltenni!

14. sz. SZELVÉNY

a B. L. áprilisi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab áprilisi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 áprilisi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszámlázhatóak Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Barthou és Benes között a tárgyalások még esőtörtökön megkezdődtek.

Az európai köruton levő Musanoff bolgár miniszterelnök viszont Budapestre érkezett meg London és Berlin meglátogatása után. Musanoff fogadtatása Budapesten még fényesebb és lelkesebb volt, mint Barthou-é Prágában. Az egész kormány kivonult Gömbös miniszterelnök vezetésével, megjelentek a diplomáciai testület tagjai is, hatalmas érdeklődő és éljenző tömeg lepte el a pályaudvar környékét, a miniszterelnök felesége szép virágcsokrot nyújtott át Musanoffnak, a kivonulásnál pedig egy rendőri és egy cserkész diszszázad állott sorfalat.

Musanoff még a délelőtti folyamán meglátogatta Gömböst, majd Gömbös társaságában kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. Ebéd a kormányzó palotában volt. Este Gömbös miniszterelnök tart fogadóestélyt vendége tiszteletére, aztán mindkét miniszterelnök beszélni fog a magyar rádióban is. Musanoff egyébként a magyar kormány vendégeként a Dunapalotában szállt meg.

Érdekes könyvtörvény Amerikában

New York, április 27

Az agytröszt, Roosevelt elnök vezérkara hozzájárított a könyvpiar megmentéséhez. A Fehér Házban már törvényjavaslatot készítenek elő, amely szerint a könyveket megjelenésüktől számított hat hónapon belül nem szabad eredeti áruknál olcsóbban árúsítani.

Újabb bányarobbanás Jugoszláviában

Belgrád, április 27

A kakanjai bányarobbanás áldozatai közül eddig 127 halottat hoztak felszínre. Az áldozatok közül hetet a robbanás felismerhetetlenségig cafatokra tépett.

Mitrovicai jelentés szerint, a trepcasai klombányában robbanás történt. Egy tárna beomlott. Szerencsére a tárnarobbanás előtt tíz perccel négyszáz munkás elhagyta a bányát, így a robbanásnak nem volt áldozata.

— A szenvedő beteg nőket reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz 2—3 óra alatt könnyű, lágy béltüreléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervezetre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több nagynevű alapvetője írja műveiben, hogy a Ferenc József vízzel elért kitűnő eredményekről saját kísérlete útján is alkalmat volt meggyőződést szerezni.

Strucctyukleves Oroszországban

Moszkva, április 27

A Journal des Débats értesülése szerint a szovjetkormány a lakosság husellátásának megjavítása céljából a struccenyésztés meghonosításával kísérletezik. A moszkvai állatkert a tenyésztéssel már nagyban foglalkozik, a meghonosítás céljaira a délszibériai steppéket szemel-

ték ki. Remélik, hogy a struccmadár a testét fedő vastag zsírréteg segítségével az aránylag hidegebb éghajlatot is jól ki fogja bírni. A Szovjet gazdasági szakértői szerint valószínű, hogy a struccenyésztés kitűnően bevalik, így nemcsak a struccpecsenye a legolcsóbb ételek közé fog tartozni.

A öszülés nem szégyen, de eredeti hajszinét visszanyerheti a

„FLOREAL” hajregenerátor használatával!
Nem festőszesz! Egy üveg ára 60 lej. Régi bevált hajviz!
Kapható minden jobb szaküzletben. Ha nem kapná, írjon
Vezérképviselet: Drogueria „CENTRALA” Oradea

Befejezés előtt a párisi adósságrendezési tárgyalások

Az állam hitelezői már csak egy fél milliárddal követelnek többet, mint amennyit Slavescu pénzügyminiszter megajánlott

Bukarest, április 27.

Az állam külföldi hitelezőinek megbízottjaival folyó párisi tárgyalások most eljutottak döntő szakaszukba. Tudvalevő, hogy az április 1-én esedékessé vált kölcsönszelvények beváltását május elsejére halasztották el abban a reményben, hogy eddig az időpontig létrejön a megegyezés a hitelezők és a román állam képviselői között.

Az alkudozás most már a végefelé tart. A hitelezők követelése és a román kúldöttség ajánlata közötti eltérés most már csak félmilliárd lej az eddigi másfél milliárd lej helyett. A román kormány ugyanis egy-milliárd lej évi törlesztést ajánlott a hitelezők két és félmilliárd lejnyi igénylé-

sével szemben. A tárgyalások folyamán a hitelezők már készen mutatkoztak beérni másfél milliárd lejnyi évi törlesztési rátával. Slavescu pénzügyminiszter viszont éppen a napokban jelentette ki Galacon, hogy Románia egy banival sem tud többet fizetni, mint amennyit eddig felajánlott, azaz csak egy milliárdot.

A kormány most azzal szíttette meg a tárgyalások menetét, hogy amennyiben május elsejéig nem jön létre a megállapodás, úgy akkor sem fizetheti az április 1-én esedékessé lett szelvényeket. Kormánykörökben remélik, hogy a még fennálló félmilliárdos eltérésre vonatkozólag a napokban sikerül olyan megegyezésre jutni, amely lehetővé teszi a végleges megállapodást.

Az erdélyi kormánykiszállás részletes programja

Május 3-ikán külön értekezleien tárgyalják Kolozsváron a kisebbségi ügyeket

Bukarest, április 27.

A kormány — amint már jelentettük — május folyamán a csatolt területeken különleges értekezleteket és minisztériumcsokat tart, hogy a tartományi jellegű problémákat a hely színén tisztázza és oldja meg. Az első ilyen kormánykiszállás Erdélybe lesz május első napjaiban. Ennek most már kidolgozták a részletes programját, amely a következő:

Május elsején este az egész kormány, a belügyminiszter kivételével, Kolozsvárra utazik, ahol május 2-ikán megkezdődnek az értekezletek. Az első értekezletnek politikai jellege lesz s részt vesznek rajta a kormány tagjain kívül az erdélyi és bánági többségi képviselők és szenátorok is. Ezalkalommal Erdély valamennyi sajátos kérdését megvitatják. A második értekezlet ugyanaznap közigazgatási jelleggel

lesz a megyefőnökök bevonásával a harmadik értekezletet viszont kizárólag a módok kérdésnek szentelik s Kolozs, Bihar, Tor-da, Alsófehér, Hunyad és Aradmegyeek prefektusainak és parlamentterjeinek a részvételével.

A következő nap, május 3-án, az egész kormány Topánfalvára megy, ahol gyűlés keretében hozzák a módok tudtára az ügyekben hozott határozatokat s meghallgatják panaszait és kívánalmait.

Május 3-ikán este Kolozsvárt újabb értekezlet lesz, amelyen a kisebbségi ügyeket vitatják meg a kisebbségi lakosságú megyék parlamenti képviselőinek a meghallgatásával. Május 4-ikén Tatarescu miniszterelnök a kormány egy részével Bánffyhunyadra utazik s ott ismét a helyi viszonyokat fogják tüzetes vizsgálat tárgyává tenni. Május 4-ikén este a kormány tagjai visszaindulnak a fővárosba.

Kapuzárás előtti sietség a parlamentben

Szombatig napi két ülést tart a képviselőház

Vasárnap lesz az udvarhelymegyei képviselői pótválasztás

Bukarest, április 27.

A képviselőház többsége a szerda esti ülésen Saveanu elnök javaslatára elhatározta, hogy az ülészak hátralevő három napján két-két ülést tart, egyet délelőtt, egyet pedig délután 4 órai kezdettel este 9-ig. Ennek megfelelőleg csütörtökön már délelőtt is volt ülés, amely fél 10 órakor vette kezdetét.

A napirend előtti felszólalások során

Deleanu georgista tiltakozott az ellen a sietség ellen, amellyel a kormány a minisztériumok átszervezéséről szóló módosító javaslatot beterjesztette és meg akarja szavaztatni. A javaslat ráadásul alkotmányellenes.

Constantinescu-Buzau többségi kérdést intézett a külügyminisztériumhoz, v-n-e tudomása arról, hogy a bukaresti magyar követség tullepi hatáskörét? A kormány-párti képviselő felhossa, hogy a bukaresti

magyar követség 13.308 sz. alatt levelet intézett egy udvarhelymegyei kisebbség állampolgárhoz s abban tudomására hozta, hogy az általa kért bizonyítványt csak abban az esetben adja ki, ha a Magyar Párttól ajánlólevelet nyújt be. Ebből az tűnik ki, — mondotta a többségi képviselő —, hogy a magyar követség szoros kapcsolatot tart fenn a Magyar Párttal, ami pedig meggondolkoztató körülmény. Kérte a külügyminisztert, tegye meg a szükse- ges intézkedéseket, hogy a bukaresti magyar követség ne lépje túl meghatározotti hatáskörét.

Serdici nemzeti-parasztpárti azt teszi szóvá, hogy a megyesi földgáztársaság igen sok fölösleges idegen tisztviselőt alkalmaz, most, amikor köztudomásúlag nagy a munkanélküliség a belföldi intellektuelek körében. Costinescu munkügyi miniszter megígéri, hogy kivizsgálja az ügyet s megfelelőleg eljár a vállalat ellen.

A napirenden a miniszterumok szerve-zetéről szóló törvény módosító javaslatá-nak vitáját folytatták, amelyben a szerda esti ülésen az ellenzék élesen támada a javaslatot.

A tegnapi ülésen különben a képviselő-ház megszavazta az autonóm pénztárak átszervezéséről szóló javaslatot, valamint az új adóbeajtási törvényt.

Amit már nem tudnak most megszavazni

Tekintettel arra, hogy a parlamenti ülészak már csak szombat estig tart, a Dimineata tudni véli, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot a parlament már csak a június közepén összeülő rendkívüli ülészakban fogja meg-szavazni. Annyival is inkább, mert a kor-mány egyes tagjai között nézeteltérések támadtak abban a tekintetben, tegyenek-e megkülönböztetést az egyes román állam-polgárok között nemzetiiségi szempontból.

A bányatörvény 81. szakaszának a terv-bevett módosítása, amely nagy tiltakozást váltott ki az érdekeltek körében, minden valószínűség szerint a rendes öszi ülé-szakra marad. Ugyanígy a biztosító tár-saságokról szóló törvény módosítása is.

Vasárnap lesz az udvarhelyi pótválasztás

A Magyar Párt kifogásaira a kormány pótválasztást rendelt el Udvarhelymegyé-re vonatkozólag is. Ez a képviselői pótválasztás vasárnap, április 29-én lesz. Amint emlékeztet, Udvarhelymegyében a Magyar Párt a decemberi általános vá-lasztásokon csak egy mandátumot tudott szerezni, amelyet Bethlen György gróf Willer József dr.-nak engedett át. A Ma-gyar Párt a visszaélésekre és önkényeske-désekre való hivatkozással rábirta a kor-mányt, hogy új választást tartsanak, mert abban bízik, hogy ezuttal megszerezheti régebbi két mandátumát.

Vasárnap kellett volna végbemennie a naezódmegeyi község tanácsai szenátor pótválasztásnak is, ezt azonban a kormány május 27-ikére halasztotta el. Emiatt az ellenzék azzal vádolja a kormányt, hogy közben többséget akar szerezni a megye valamennyi községi tanácsában, csak hogy biztosítsa Oanea Laurentiu liberális tago-zati elnök győzelmét, aki — mint ismeretes — az általános képviselőválasztások során nem tudott bejutni a parlamentbe.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

május 4-14.

Budapestre: április 27—május 14-ig.
Visszafelé: május 4—május 20-ig.

50%-os utazási kedvezmény a vásárigazolvány alapján.

A leszerelés jegyében...

„A világtörténelem legnagyobb flottamanővere véget ért”

London, április 27
Az Egyesült Államok hadiflottájának oceánközötti hadgyakorlata véget ért. A flottát vezénylő tengerész a hadgyakorlat befejezése előtt a következő táviratot küldötte a hadügyminiszternek:
— A világtörténelem legnagyobb flot-

tamanővere véget ért!
Swanson tengerészetiügyi miniszter fogadta az újságírókat és büszkén jelentette ki előttük:
— A 111 acélvár 47 óra alatt kelt át a Panama csatornán, ami hallatlanul nagy teljesítmény.

Hogyan bukott meg a spanyol kormány A válság megoldásának nagy nehézségei vannak

Madrid, április 27
A Lerroux-kormány bukása Spanyolországban nem keltett meglepetést. A helyzetet a köztársaság elnöke tette tartatlanná azáltal, hogy a már előzőleg szentesített közkegyelmi törvényt nem volt hajlandó leküldeni a képviselőházhoz.

Politikai körök véleménye szerint, a

válságot nehéz lesz megoldani. Vagy kisebbségi kormány alakul a balközépből, mely lényegében azonos lenne a lemondott Lerroux-kormánnyal, vagy köztársasági koncentrációs kormány. De az sem lehetetlen, hogy az összes pártokból alakult nemzeti egységes kormány veszi át az uralmat.

A kormány lemondását a képviselőház zajos jelenetek között vette tudomásul.

Trockijt újra Törökország fogadja be

A Márvány-tenger egvik szigetén kap helyet az orosz száműzött

Páris, április 27
A Le Matin jelentése szerint Trockij kedden este végre valóban elhagyta a barizoni villát. A hatóságok csak annyit közöltek a sajtóval, hogy Trockij egyelőre barátaihoz utazik s ott várja be, a miig valamelyik államtól letelepedési engedélyt kap. Ebben a pillanatban még nem lehet megállapítani azt, hogy az orosz száműzött elhagyta-e a már a francia területet és valóban Svájcban van-e, amint ezt egy magánforrásból eredő jelentés hi-

rul hozta, vagy pedig francia barátainál francia területen helyezkedett el. Egyébként pedig a francia sajtó nyugalmát már nem sokáig háborgatja Trockij.

Isztambulból érkező jelentés szerint ugyanis a török kormány újra megengedte, hogy Trockij török területen letelepedjék le véglegesen.

A Márvány-tengeren levő Herceg-szigetek egyikén jelölték ki számára helyet.

Felmentették a sinfalvai vádlottakat

Miután senkisémm fellebbezett, az ítélet jogerős

Torda, április 27.
A szomorú emlékeztető sinfalvai rombolások ügyének tárgyalása befejeződött a tordai törvényszék előtt.

A szerdai tárgyaláson a bíróság újabb 10 vádlottat hallgatott ki. A per előző tárgyalásain kihallgatott 29 vádlott nem jelent meg újra a törvényszék előtt. A szerdán kihallgatott 10 vádlott, névszerint Geanu Vasile, Costea Dumitru, Gligor Stavin, Zeodoc Gheorghe, Barsan Joan, Caciol Nicolae, Harda Teodor, Buta Nicolae, Sav Vasile és Codrea Nicolae, foglalkozásukra nézve mind földművelő munkások, tagadták az ellenük emelt vádat és kijelentették, hogy ők nem raboltak és nem fosztogattak, őket a tömeg sorolta magával s azokat az értéktárgyakat, amelyeket a csendőrök náluk megtaláltak, ők

nem a házaikból zsákmányolták, hanem az utakra szedték össze.

A bíróság a késő esti órákban hozta meg ítéletét.

Az ítélet a per összes vádlottait, bizonyítékok hiányában felmentette a vád és annak összes következményei alól.

Az ítéletben úgy a vádlottak, mint valamennyi sértett megnyugodott. Sárosi lelkész kijelentette, hogy örül annak, hogy az ítélet a vádlottakat felmentette, de tekintettel arra, hogy a kormány által kiutalt kártérítés nem fedte a sinfalvai károsultak valóságos veszteségét, ő módot szeretne kapni arra, hogy ezt a veszteséget is kárpótolják.

Miután az ügyész is megnyugodott az ítéletben, az jogerőssé vált s ezzel a nevezetes sinfalvai tragédia végleg lezárult.

Kommunista letartóztatások

A bukaresti kiküldöttek május elsejére nagyszabású tüntetést készítettek elő

Brassóban

Brassó, április 27.
Tekintettel a közelgő május elseji munkásünnepre, a brassói rendőrség állambiztonsági osztálya fokozott munkába kezdett.

Csütörtökön éjszaka azután a rendőrség letartóztatott Brassóban négy Bukarestből ideküldött munkást, akik azzal a megbízatással érkeztek Brassóba, hogy május elsejére demonstratív erejű munkástüntetést készítsenek elő. A letartóztatott négy bukaresti munkás nevét a rendőrség egyelőre titokban tartja, mert ügyükben még nem fejeződött be a nyomozás.

Rajtuk kívül letartóztatották Porkoláb Márton 28 éves Scherg-gyári munkást is, aki a Közép-utca 32 szám alatt lakik. Porkolábot már napok óta szintén megfi-

gyelés alatt tartja a rendőrség. A munkás élénk kapcsolatokat tartott fenn a négy bukaresti kiküldöttel. Porkoláb lakásán a múlt éjszaka folyamán házkutatást tartottak és a kutatás eredményeképpen nagymennyiségű kommunista propaganda irat és röpcédula került a rendőrség birtokába.

Az elkobzott iratok sullyal mérve mintegy 5 kilót tehetnek ki.

Az öt letartóztatottat csütörtök délelőtt átkísérték az ügyészségre.

Ezzel azonban a rendőrségi tevékenység még nem fejeződött be. Mindent megtesznek, hogy elejét vegyék a május elseji esetleges munkáskilengéseknek. Az állambiztonsági osztály emberei állandó munkában vannak s még újabb letartóztatások várhatók.

Ahogy a KÉNSAV szél-

roncsolja a MÁRVÁNYT,
úgy rombolja szét FOGAIT
a SZÁJSAV!

A kik fogait rendszeresen kefélik, csodálkoznak, ha észreveszik, hogy fogait a szű mégis kikezdte. Figyelmük kívül hagyják, hogy csakis kefézés nem elegendő, a jó fogkrémnek legfontosabb feladata sokkal inkább a szájsav leküzdése. Az ételek megrágása, az ételmaradékok erjedése és a gyomorsav a szájból állandó savfűrdőt formálnak és szétroncsolják fogait az idők folyamán épen úgy, mint ahogy egy erős savfűrdő néhány órán belül szétroncsolja a márványt, vagy a vasat.

Odol fogkrém semlegesíti a savakat... ebben áll legfőbb előnye!

Az Odol fogkrém erős lúgos hatása, az abban levő rendkívül illó és erős esszenciák megóvják a fogakat, mert a savakat neutralizálják. Odol fogkrém használata által nemcsak tisztítja fogait, hanem meg is védi azokat, mert a romboló hatású savakat semlegesíti.

Milyen gyakran?

Minden étkezés a szájból savak képződésével jár. E savaknak fogaira gyakorolt hatását ellensúlyozhatja az alkalikus Odol-fogkrém használatával. Ha tehát étete végéig épségben akarja megtartani fogait, használjon minden étkezés után Odol fogkrémet. Az Odol fogkrém alacsony ára mindenkinek lehetővé teszi ezt a szokást.

ODOL
FOGKRÉM

Ha egy hölgy Odol fogkrémet használ, bizonyos lehet bőséges, ha kívánnak fogat

Laphalál egy sajtóhiba miatt

Hindenburg-féle jókívánság kérdőjellel

Düsseldorf, április 27.

Az esseni Volkszeitung című lapot a birodalmi belügyminisztérium betiltotta, mert a lapban az egyik szedő olyan sajtóhibát „követett el”, amely nevetésre ingerelte az embereket és „magánviselte a célzatosság minden jelét”.

A lap lekötözte azt a levelet, amelyet Hindenburg birodalmi elnök Hitlernek küldött születésnapjára üdvözlésként. A le-

vélben kifejezett jókívánságok után a lap egyik szedője pont helyett kérdőjelt szedett. A szedő ellen is eljárás indult a sajtóhiba miatt.

— Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.

Nem csinálni tovább!

Három halott egy bukaresti lakásban

Bukarest, április 27

Bukarest Manu Cavaftu utcájának 40 számú házában szerdán éjszaka borzalmas családirtás történt. A rozoga kunyhóban évek óta a legnagyobb szegénységben élt Buciuman János 38 éves munkanélküli pincér 12 éves Szilvia leányával és 19 éves János fiával együtt.

A pincért a folytonos nélkülözés anynyira elkeserítette, hogy elhatározta, családja kiirtását és saját életét is eldob-

ja. A pincér véghez is vitte tervét. Szerdán este lefeküdt gyermekeivel, majd amikor azok elaludtak, a legnagyobb csendben felkelt az ágyából.

a mosdótálcába szemet készített elő, meggyújtotta, majd gyermekei mellé fektetett és átölelte őket. A szénigáz rövid idő alatt végzett a szerencsétlen, nyomorgó családdal.

Csütörtökön reggel a szomszédok csak halottakat találtak a pincér lakásában.

Hogyan lehet 1000 lejért egy hisüveg lisztes kinint eladni

Braila, április 27

A brailai rendőrség rendkívüli és érdekes bűnügyet leplezett le.

A rendőrség, bizalmas értesítés alapján, házkutatást tartott a „Hotel Braila” nevet viselő szálloda 8. számú szobájában.

A házkutatás váratlan eredménnyel járt. A szobában a behatoló detektívek egy rendkívül jól felszerelt kémiai laboratóriumot találtak. A polcokon fiolák és flakonok álltak és mind egyforma fehér port tartalmazott. A vegyelemzés megállapította, hogy az üvegekben talált port

a laboratóriumban dolgozók kininek és antipirinnak lisztrel való összevegyítésével állították elő.

A lefolytatott rendőri vizsgálat megállapította a fehér por rendeltetését is. — Hosszas és izgalmas hajszát után ugyanis elfogták Dumitru Jonescu brailai lakost, aki kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy a porhamisítványt

a kikötőben veszteglő idegen hajók néger matrózainak kokain gyanánt adták el.

A rászédett beteg emberek 1000 lejért fizettek egy kis üveg lisztes kininért.

Dumitru Jonescu bevallotta azt is, hogy ezzel az üzlettel évek óta rendszeresen foglalkozott négy társával együtt.

A rendőrség most a banda többi tagjait keresi.

Kós Károly válasza Tabéry Gézának

Harcban áll-e az E. M. I. R. és a Helikon

Pár nappal ezelőtt helyt adtunk Tabéry Géza nyilatkozatának, egészen természetesen, hogy a B. I., amely sem párt, sem másfajta csoportok szolgálatában nem áll, készséggel ad nyilatkozást Kós Károly replikájának is. Az ellentétek nyilvános tisztázása ilyen kérdésekben — meggyőződésünk szerint — csak hasznos lehet annak a célnak érdekében, amely senem a Helikoné, senem az Emulré, hanem az egész magyarságé.

A „BRASSÓI LAPOK”
TEKINTETES SZERKESZTŐSÉGENEK,
BRASSÓ

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

A B. I. április 18-iki számában terjedelmes cikk jelent meg „Harcban a Helikon és az E. M. I. R.” címmel. A cikk egy Tabéry Gézával folytatott beszélgetést foglal magában a Helikonról, az Erdélyi Szépmíves Céhéről, írókról, könyvekről és azokkal kapcsolatos valószínűségekről, sőt szerény személyemről is.

Előismerem, a cikk nagyon érdekes lehetett sok mindenkinek, hiszen az embereket még ma is érdeklik a magyar irodalom eseményei, különösen, ha pikáns pletykákkal kapcsolatosan találkozhatnak velük. És nincsen joga senkinek sem kifogásolni a személyére is vonatkozó, akár diffamáló, akár neveléses megállapításokat, ha azok — igazak. Viszont mégis szentebb ügyünk kell hogy legyen irodalmunk ügye annál, hogy bármilyen személyi okból is, még ha értékes írók elégedetlensége, vagy elkésztetése is az, valótlanságok beállításával rontja bárki azokat a fundamentumokat, melyeket másokkal, jobbakkal pótolni még nem tud.

A B. I. cikkírója kétségtelenül másképpen és bizonyosan helyesebben tájékozott volt a közönséget, ha Tabéry Gézával való beszélgetése után azokkal is beszélgetett volna, akik természetesen pontosabban és nagyobb felelősséggel tudtak volna éppen ezekről a kérdésekről felvilágosítást adni, mint az E. M. I. R. vezére. A cikk mulasztását a magyar irodalom és a magyar közönség érdekében kötelességemnek tartom pótolni alábbi soraimmal és ezért kérem Szerkesztő Uramat, hogy közölje azokat lapja valamelyik közelebbi számában.

1. Mindjárt hibás a cím, amelyik azt mondja, hogy: „Harcban a Helikon és az E. M. I. R.” Hibás, mert a Helikon nem harcol sem az E. M. I. R.-rel, sem senki mással. Nem is harcolhat, mert nem intézményes egyesület, nem irodalmi társaság, nem szervezett, szabályzatokkal bíró valami, hanem egy esztendőben egyszer, magánmeghívásra, magánházaiban összeülő baráti vendégtársaság, melynek tehát semmi lehetősége sincsen a harcra. Ez a baráti társaság vitatkozhat és megállapodhat irodalompolitikai elvekben, meggyezhetik baráti alapon abban, hogy egyes tagjai a maguk egyéni, magánhatáskörében ezt, vagy amazt, közösen megvitatott és megállapított szempontok szerint intézzék el, de semmi egyebet a Helikon nem tehet, nem akarhat és nem tudhat.

2. Viszont az Erdélyi Szépmíves Céh egy könyvkiadó vállalat, törvényszékiileg bejegyzett betéti társaság, melynek egyetlen különlegessége, hogy a betéti társaság tagjainak tulajdoni többsége egyúttal íróművész és így természetesen a vállalat közvetlen és felelős irányítását, adminisztrációját, pénzügyi és irodalmi vezetését is írók végzik, akiket a betéti társaság tagjainak közös ülése választott meg és bízott meg a vezetéssel. (Itt csak mellékesen jegyzem meg, hogy 1. a Szépmíves Céh sem 1926-ban, sem máskor Gernyeszegen nem gyűlt össze, 2. Berde Mária előbb volt tagja a Helikon baráti körének, mint az Erdélyi Szépmíves Céhnek, tehát nem indítványozhatta az E. Sz. Céh nevében annak átadását a Helikonnak, 3. a Helikon sohasem vette át a Céhét, nem is vehette, mert a fent írt okokból sem ezt, sem más ilyen jogi, ill. anyagi természetű dolgot nem tehet meg, 4. a Céhnek vannak betétes tagjai, akik a helikoni írói baráti körnek soha tagjai nem voltak és viszont vannak írók, akik hűség és szívesen látott vendégei évről-évre Kemény János vécsi helikoni találkozóinak, de nem betétes tagjai az E. Sz. Céhnek.)

3. Félreérthető és megtévesztő a cikknek az a része, mely a Helikonról és az E. Sz. Céhvel kapcsolatban Áprily és Kunecz szerepéről szól. Hogy „Kunecz és mellette Kós és Áprily kezdték a Helikont irányítani”, ez egészen téves, mert erről nekem is tudnom kellene, ha így lett volna. De csak annyit tudok, hogy 1928-ban az E. Sz. Céh megindította folyóiratát, az „Erdélyi Helikont”, melynek főszerkesztője azóta is Kisbán Miklós, első szerkesztője Áprily Lajos volt és második szerkesztője Áprily repatriálása után) Kunecz Aladár, harmadik szerkesztője (Kunecz halála után) Lakatos Imre, negyedik szerkesztője (Lakatos lemondása után) szerény magam. Segéd-szerkesztője és Lakatos után valószínű szerkesztője a mai napig Kovács László. Sem Áprilynak, sem Kunecznek,

sem más szerkesztőnek az E. Sz. Céh vezetésére, irányítására, legkevésbé a Céh pénzügyi adminisztrációjára nem volt több beleszólási joga, mint amennyit neki a Céh, mint esetleges vezetőségi tagjának biztosított. De sem Áprily, sem Kunecz a könyvkiadás dolgába soha egy szavukkal is bele nem szólottak a könyvek lektorizálásába sem.

4. Hogy üzletileg a Céh mai vezetősége, mennyiben tér el a régi vezetőség irányelveitől, azt üzleti szempontból pusztán az időközben alapjukban megváltozott világ gazdasági helyzet determinálta. És bár nem professzionális üzletemberek, hanem írók, tehát üzletileg állítólag kontárok végezték ezt a munkát, az E. Sz. Céh ma is, amikor hivatásos könyvkiadókégek mind lemondottak Erdélyben a szépirodalmi könyv kiadásáról, mert nem volt üzlet, nem fizette ki magát, rendszeresen kihozza a maga eredeti erdélyi magyar könyveit, kiadja folyóiratát és bármelyik magyar kiadó vállalatnál nagyobb könyvnyomtatásért fizet íróknak. Legutóbbi könyvvét pedig minden eddigi könyvével nagyobb példányszámban tudta nemcsak kihozni, de el is helyezni. Ebből nem éppen az derül ki, hogy akár az írók, akár a közönség cserbenhagyták volna a Céhét, de az sem, hogy a Céh hagyta volna cserben az arravaló írókat, vagy a maga közönségét.

5. Ami a Céh szellemi irányításának megváltoztatását illeti, erről csupán annyit, hogy a Céhnek közvetlen vezetősége ma is ugyanaz, mint 1926-ban volt, tehát annak megváltoztatására semmi ok nem lehetett.

6. A cikk azt mondja, hogy a Helikon tavalyi összeülvételén Berde, Molter, Tabéry és mások betérjesszítették, hogy tovább nem tudnak a Céhvel együttműködni (?) ezért megalkotják a maguk külön kiadótársaságát, az E. M. I. R.-t. És ezt a bejelentést a Céh tudomásul vette Vécsen. Ebben csupán annyi a tévedés, hogy a bejelentést a Helikon baráti körének tették és csak az vette tudomásul természetesen. A Céhnek ezt a bejelentést nem teheték az illetők, mert Vécsen nem a betéti társaság ülésezett, hanem Kemény János vendégei. Ezt azért is meg kellett állapítanom, mert az is természetes, hogy a Céh 10 esztendő fennállásának beszámolójában nem szerepelhetett az E. M. I. R. megalakulásának bejelentése, mert ehhez a Céhnek semmiféle köze nem volt.

7. Az E. M. I. R. tehát megalakult. És tavaly decemberben megjelent első könyve, a „Láng”. A szerző: Károly Sándor küldött belőle ismertető példányt az „Erdélyi Helikonnak” (a folyóiratnak). Sőt magánlevélben kérte, hogy lehetőleg én ismertessem a könyvet. Megtettem, megírtam az ismertetőt, és kritikát úgy, ahogy azt lelkiismeretem diktálta. Nem tagadom, hogyha ezt a könyvet nem az E. M. I. R. adta volna ki és ez a könyv kézirat korában nem járt volna már az E. Sz. Céhhez (szerzője kiadásra ajánlotta azt fel annak idején a Céhnek) és ráadásul nem engem kér fel Károly Sándor arra, hogy írjak róla, akkor valószínűleg nem én írtam volna a kritikát és a kritika nem lett volna olyan éles és talán bántó is, mint amilyen így lett. De amióta az E. M. I. R. a mult nyáron megszületett, tevékenysége a „Láng” kiadásáig abban merült ki, hogy Erdély és a külföld legkülönbözőbb magyar újságjaiban állandóan és hevesen egy reklámozta magát, hogy a legelőkelőbb és legbrutálisabban kritizálta az E. Sz. Céhét ványait, vezetését, megállapította róla, hogy tehetetlen, hogy hulla, hogy mindenki elhagyta, hogy nincsen. És akkor kiadja első kiadványát a „Lángot”, amit az E. Sz. Céh annak idején sok okból nem fogadott el kiadásra. És kiadja izléstelen köntösben. Hangsúlyozom újra: nem a szegénységet kifogásolom, de az izléstelenséget, melyet semmi nem menthet azért, mert könyvenként talán 5–6 lejjel került volna többbe az előállítás becsületes, tiszta papíron és semmivel sem került volna többbe, esetleg kevesebbe került volna, ha nem kopja mai, izléstelen címlapját. És hát a könyvnek van ma már (és volt mindig is) művészet-esztétikai kötelessége is, amiért elsősorban a kiadó felelős. Tehát ne kérkedjen senki íróművész a szegénységével, hogy izléstelenségét, vagy még inkább gondatlan hanyagságát palástolja. Ami a könyv tartalmi kritikáját illeti: erről nem vitázom. Minden kritikusnak joga van azt állapítani meg, amit igaznak tart. Aztán vagy igaza is van, vagy nincsen, de ezt nem ő, még kevésbé az érdekelte fél, vagy a kiadó dönti el. Előismerem, hogy tévedhettem kritikámban, de lehet az is, hogy nem. Való igaz, hogy Kunecz Aladár „Fekete Kolostor” című könyvét minden tudott és vállalt művészi és irodalmi értékei mellett is, kiadói szempontból nem tartottam jó üzletnek és ezért az volt a véleményem, hogy nem szabad azt nagy példányszámban kiadni a Céhnek. Bevallom, nem volt igazam, a könyv nagy üzlet is lett és azóta közönségünk irodalmi izlését sokkal többre becsülöm, mint azelőtt. Emil Ludvigot

nem fedezem fel, de bevallom, most sem becsülöm komoly irodalomnak, amit csinál, de elismerem, hogy kitűnő író-mesterember és még jobb üzletember.

8. És végül térjek reá személyes ügyemre, a „Coronára.” Öszintén bevallom, hogy amikor Berde Mária tavaly nyáron dühösen reám olvasta a könyvből gondos utánajárással kikerített Leiter Jakabokat, rettenetesen szégyeltem magam, de egyúttal kitűnően mulattam is. Valóban hibás voltam, amikor ennek a nagy-szerű erdélyi szász kisebbségi regénynek fordítója nyugodt lélekkel vállalkozni mertem magam, aki, — tavaly nyáron beláttam, — tökéletlenül tudok csupán németül. De az én hibám csak a tökéletlen fordítás, a könyv magyarul való kiadása a Céh elsőrendű kötelessége volt. Pedig — nem a Leiter Jakabok fájta engem támadó írórsáimnak és nem is az, amit erdélyi lapkritikákban szememre vetettek, — hogy kár volt ezt a szász könyvet kiadnunk, mely a mult magyar impérium és néhány nagy magyar politikusának kisebbségi politikáját élesen és keményen kritizálni merete, hanem az a fájt nekik, hogy — nem azt a könyvet adta ki a Céh, aminek kiadását minden eszközzel és módon — hiába követelték tőle. Ugyanilyen támadás érte a Céhét és annak felelős igazgatóját ugyancsak az E. M. I. R. előkészítő és mai vezetői részéről a Buday György fametszeteivel díszített jubiláris Arany-balladási könyv kiadása miatt azon a címen, hogy azért adtuk ki azt, mert magunknak megspóroltuk így az írói honoráriumot, ill. a szegény magyar írókat ezáltal megkárosítottuk. Elfelejtették természetesen, hogy a Balladáknak az Arany-centenáriumnak alkalmaival való kiadását a Buday-fametszetek miatt határozott el és ennek a fiatal erdélyi művésznek fizettük a honoráriumot.

Ez a két könyv volt az elégedetlen írók fő-érve a Céh üzletes, kisebbség-irodalmellenes, tehetetlen és káros tevékenységének bizonyítására és ezzel a vádjukkal csak akkor halgattak el, amikor a legkomolyabb és legszámottevőbb magyarországi sajtókritika állapította meg a Meschedorfer „Coronájá”-ról, hogy annak magyar kiadása éppen kisebbség-politikai tekintetből volt szükséges és hasznos magyar

tett, másrészt Arany-Buday könyvünket a M. Bibliofil Társaság a tavalyi esztendő legszebb magyar könyvének ismerte el és kitüntette. Tehát az E. Sz. Céh mai vezetőségének mégsem lehet talán éppen olyan nagy bűnül felróni azt, hogy ki tudta hozni az év legszebb magyar könyvét, mint az E. M. I. R. erényeül azt, hogy sikerült kiadnia első kiadványakapben a mult esztendő legizléstelenebb ruházatu magyar könyvét.

Végezetül csak egyet: az erdélyi magyar könyvnek, közönségnek és irodalomnak csak használhat, ha minél több könyvkiadó vállalat ambicionálja magyar írók magyar könyveinek kiadását és minél szélesebb réteget közönség közt való elhelyezését. Az E. M. I. R. tehát csak keresse meg a maga íróit s adja ki könyveiket. Ebben senki őt meg nem akadályozhatja, ezért őt senki nem támadhatja, ezért őt csak dicsőre illetheti. Viszont minden könyvnek felelnie kell önmagáért, s ahogy egyetlen jó könyvet sem lehet végeredményben sem agyonvern, sem agyonhallgatni, úgy egyetlen könyvet sem lehet semmiféle jelszóval, semmiféle más kiadóról terjesztett gyanúsítással, semmiféle irodalmi káprázattal remekművé avatni, ha az nem az. Reklámra ma már a legjobb árunk is szüksége van. Az E. Sz. Céh egyetlen reklámja az, hogy a tavalyi esztendőben kiadott tíz könyve közül három érte meg eddig budapesti második kiadását, az idén eddig megjelent összesen két regényt azonnal kiadta második kiadásban a budapesti kiadó és ugyancsak az idén a Céh régebbi kiadványai közül 10 kötetnek Budapesten való újrakiadását tudta biztosítani az E. Sz. Céh. A pesti kiadások honoráriuma, valamint reklámja az erdélyi író haszna és az erdélyi könyv díszítése és a pesti kiadás azt jelenti, hogy az E. Sz. Céh irodalompolitikája egyelőre mégsem mondott csődöt sem üzletileg, sem erkölcsileg, sem művészi tekintetben.

Viszont az Erdélyi Helikon szerkesztői ezután sem fognak lemondani arról a jogokról, hogy azt és úgy írják, vagy írássák meg a folyóirat hasábjain, ahogy azt a magyar közönséggel és a magyar irodalommal szemben vállalt kötelességük parancsolja; ha tetszik ez valakinek, ha nem.

Kós Károly

A rendőrség is ellenőrzi a tanulóifjúságot

Betiltják azt a mozit, vagy színházat, amely jegyet ad a tanulóknak nem iskolai előadásokra

Bukarest, április 27.

Angelescu dr. közoktatásügyi miniszter átiratot intézett Inculetz belügyminiszterhez a tanuló-ifjúság felügyelete kérdésében.

A közoktatásügyi miniszter kéri a belügyminisztériumtól, utasítsa a rendőrséget és szigorancát, hogy a mozikban és színházakban erősen figyeljék a közönséget s eltávolítsa a tanulókat, azoknak neveit közöljék az illetékes iskola-igazgatóság-gal. Minden középiskolai diáknak egyenruhában kell járnia, karján a rendszám-mal s fényképes igazolványt kell hordania magánál.

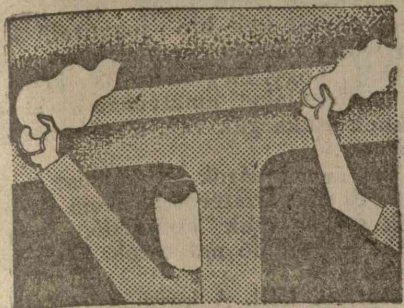
Ami a mozikat magukat illeti, a közoktatásügyi minisztérium kéri a belügy-

minisztériumot, hogy vonassa meg azoknak a mozgósínházaknak az engedélyét, amelyek tanulóknak belépő-jegyet adnak ki más filmhez, mint amelyek látogatását az illetékes iskola-igazgatóságok engedélyezték.

Ezzel egyidejűleg a közoktatásügyi minisztérium intézkedéseket kér az erkölcsellenes és pornografikus irodalom terjesztése ellen is olyan értelemben, hogy a belügyminisztérium ne engedje meg az ilyen kiadványok plakátokon való kelle-tését és tözsdéken való árusítását. Angelescu dr. csak az iskolai és rendfenntartó hatóságok szoros együttműködésétől várja a tanuló-ifjúság lelki lezüllesztésének a megakadályozását.

HIREK

A B.L. nyaraltatási akciója

Az alábbi lapot pontosan kitöltve minél előbb küldje be hozzánk. Rövidesen megkezdjük az ajánlatok közlését.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kérjük és hajtunk!

Név: _____

Foglalkozás: _____

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul): _____

Utolsó posta: _____

Vasúttállomás: _____

Fürdőni lehet-e és hol? _____

Kirándulni lehet-e és hová? _____

Erdő és hegység van-e a közelben? _____

Hány szobát akar kiadni? _____

Hány vendéget fogad? _____

Milyen hónapokban, mennyi ideig fogad vendégeket? _____

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását? _____

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat? _____

Mit kér egy személy után naponta? _____

Mit kér egy gyermek után naponta? _____

Étkezési díjat ad naponta? _____

MEGJEGYZÉS: _____

Időjelentés

Időjárásjelentés. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint változó felhőzet és néhány helyen eső, vagy zivatar várható. A hőmérséklet keleten alig változik, nyugaton azonban kis hőemelkedésre lehet számítani.

— **Ügyvéd és felperes verekedése az aradi törvényszéken.** Aradi tudósítónk jelenti: Izgalmas verekedés játszódott le csütörtökön délelőtt az aradi törvényszék folyosóján. A törvényszék Tudose Vasile bünygyét tárgyalta, akit Halic János bodegatulajdonos bejelentésére 10 napi fogházra ítélt. Tárgyalás után Tudose és Halic szóváltásba keveredtek, amelybe beavatkozott Tudose ügyvédje, Tárziu György is. A vitakozás odáig fajult, hogy Tárziu pofonította Halicot, amire a bodegatulajdonos rugásokkal válaszolt. A feleket végül is a folyosón tartózkodó peres felek és ügyvédek választották el egymástól.

— **Renoit kapitány nem szökött meg.** Temesvári tudósítónk jelenti: A romániai sajtót bejárta az a hír, hogy a kémkedésért elítélt Renoit kapitány megszökött a börtönből. Illetékes helyről most megcáfolták ezt a hírt és kijelentették, hogy Renoit kapitányt büntetésének kitöltésére Temesvárra szállították: az itteni hadbíróság börtönébe.

Fogtechnikust

keres teljes ellátással
Siminovic, Galați, Str. Spitalului
5 bis.

— **Dráma egy pesti lakásban.** Budapestről jelentik: Szerdán este a józsefvárosi Fekete-utca 12 szám alatti házból kétségbeesett sikoltozás hangjai szűrődtek ki. A kiáltozásra a ház előtt néhány pillanat alatt csoportosulás támadt. Az utcában állomásozó rendőr bement a házba, ahol az egyik albréti szobában megdöbbenő látvány tárult szeméi elé. A szobában egy fiatal leány, csaknem teljesen leszaggatott ruhában, több sebből vérezve sikoltozott. Mellette egy fiatalember éppen dührohamának utolsó hullámaiban tombolt ki. A leányt, miután kiszabadult kintjára kezei közül, a történetet a következőkben mondta el: Szabó György 27 éves villanyszerelő néhány hónappal ezelőtt elcsábította és miután

keresete kevés volt, őt — a 17 éves leányt — rossz utra kényszerítette. A leány keresete ezentúl mindig a villanyszerelőhöz vándorolt, aki ennek fejében még rosszul is bánt vele. Szerdán este a leány úgy érezte, hogy tovább már nem bírja a rákényszerített aljas életmódot és megakart szökni. Szabó azonban megneszelte a szökési kísérletet, visszatartotta, mire a leány kijelentette, hogy inkább meghal, semhogy életmódját tovább folytassa. A lázadó magatartás a villanyszerelőt annyira felbőszítette, hogy megragadta szertőjét, letépte ruháit, ütötte, verte, amíg a segélykiáltásokra a rendőrség közbe nem lépett. A szerencsétlen teremtést, durva támadójával együtt a rendőrségre kísérték.

ABLAK

A moszkvai állami repülőgépgyár újfajta monoplánt szerkesztett, melyet mezőgazdasági célokra alkalmaznak. A repülőgép 700 liter petrolmagot vesz magához, melyet aztán a magasból leszálló földre. Így vetettek be már ötszáz ezer hektár földet. A rejtélyes hír még arról is szól, hogy a földeken kártokozó rovarokat is repülőgéppel irtják. Állítólag bombákkal végeznek „tánciázást”. Ime, új perspektíva nyílt meg a lakástakarító vállalatok előtt. Igazuk van, miért ne irták addig is a férgeket, amíg a legcsüngőbb fűzre, az emberre sor kerül.

Ujabb politikai botrány egy bankbukás körül Franciaországban

Páris, április 27

A fizetési nehézségekbe került Szövetkezeti Bank passzívái 345 millió frankra rugnak. Ebből a betétesek számára alig lehet megmenteni valamit. A vizsgálat folyamán nemcsak nagy pénzügyi, hanem súlyos politikai botrányok is napvilágra

kerültek. Megállapították, hogy az 1932-iki választások alkalmával a bank pénzkészletéből többmillió frankot fordítottak egyes képviselők választási költségeire s ezenkívül különböző kétes üzletek derültek ki.

TAZIO NUVOLARI

az olasz mesterversenyző az északolaszországi Alexandriában 140 kilométeres tempóval haladva felborult és súlyos combtörést szenvedett.

— **Temesvári hírek.** Néhány hónappal ezelőtt a törvényszék 12 évi börtönre ítélte Schira Miklós tönkrement földbirtokost, aki a butorát árvereztető Steiner Béla ügyvédet agyonlőtte. A tábla ma tárgyalta Schira fellebbezését és büntetését leszállította nyolc évre. — Erdélyi fiatal írók Ady Endre-társasága szombaton este 9 órakor Temesváron irodalmi estélyt tartanak. Az estélyen részt vesz többek között Jancsó Elemér. Dsida Jenő és Koós-Kovács István. — A gyárvárosi olajgyárban a gép elkapta és összeroncsolta Kakuszi Mária munkásleány kezét. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség. — Még 1925-ban vád alá helyezték vesztegetésért Popescu Artur és Tudose Joan sziguranca detektíveket. A törvényszék annakidején nyolcnapos napi fogházzal büntette őket. Fellebbezés folytán a tábla ma tárgyalta a két detektív ügyét és Popescu büntetését 30 napra emelte fel s rágalmazásért külön elítélte nyolc napra. Tudose büntetését helybenhagyták.

— **Az elcsipett hitellevél.** Aradi tudósítónk jelenti: A Grosz Albert-féle nemzetközi szállítótársaság igazgatóját, Gabos Sándort felkereste Lipkovits Sándor aradi gyárigazgató és megkérte, legyen segítségére összeköttetései útján, hogy egy bécsi tartozásának eleget tehessen. Gabos hitellevél adott Lipkovitsnak 550 schillingről egy bécsi üzletfeléhez, a hitellevél azonban a kurtícsi vámnál elkobozták és Gabost valutacsempészsért

vád alá helyezték. A bíróság ma tartotta a tárgyalást, az ítélet kihirdetését azonban május 4-re elhalasztották.

— **Hindenburg beteg.** Berlinből jelentik: Kiadott hivatalos jelentés szerint a Német Birodalom elnöke, Hindenburg, egy hét óta beteg. Betegsége nem komoly természetű, időült mirigylobja van, amely annyira nem zavarja, hogy rendes napi munkáját is végezheti mellette, mindössze a lakását nem szabad elhagynia.

— **Szabadlábba helyezték a temesvári uri kommunistákat.** Temesvári tudósítónk jelenti: Négy hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Temesváron, hogy közismert temesvári uricsaládok tagjait tartóztatták le kommunista üzemek gyanúja alatt. Így többek között Nyíri Magdát, a Temesvári Bank alelnökének unokahugát és Ádám László tisztviselőt. A bíróság ma Nyíri Magdát és Ádám Lászlót szabadlábba helyezte, miután a vizsgálat folyamán bűnösségük mellett nem merültek fel bizonyítékok.

— **Kolozsvári hírek.** Brunelli Enrico a Kolozsvári Olasz Bank Erzsébet-ut 20 szám alatt lakó tisztviselője feljelentést tett a rendőrségen, hogy ma éjjel távollétében betörők jártak lakásán és huszonháromezer lej készpénzt, ékszereket, valamint egyéb értékeket zsákmányoltak.

— **Vancea Viktor dr. ismert kolozsvári ügyvéd becsületsértési perét tárgyalta ma a kolozsvári törvényszék.** Vancea egy járásbíróági tárgyaláson a felperest képviselte. A tárgyalási teremben tartózkodott dr. Peris Béla fiatal kolozsvári ügyvéd is, aki mikor látta, hogy az alperesnek nincs ügyvédje, megsajnálta és „sugott” neki. Vancea dr. észrevette, hogy az alperes az ingyen jogtanácsra milyen sikeresen védekezik és felindulásában durván rátámadt Peris karfarsára. Peris becsületsértésért beperelte Vanceát, akit a járásbíróság ötezer lej pénzbüntetésre ítélt. A törvényszék ma ezer lejre szállította le a pénzbüntetést. — Bertalan István Rákóczi-utcai építészeti vállalkozó szélhámosságért és zsarolásért jelentette fel Klein Dóra Széchenyi-téren lakó asszonyt. Klein Dóra elvállalta, hogy elintézi Bertalan adóügyét: közbenjárására 60.000 lej helyett csak 40.000 lejt kell fizessen — ígérte. Kétezer lejért vállalta az „ügyet”, el is intézte, de mikor kezében volt már az adónyugta, nem akarta átadni, hanem újabb követelésekkel állt elő. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Senki földje.** Guido da Verona az új olasz irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja. Forró levegőjű, nagy feszültséggel, lüktető menettel pereg, mégis mélyenjáró, kitűnő regényei közül a „Senki földje” a legérdekesebb, legértékesebb. 200 oldalon, díszes vászonkötésben, a korábbi 228 lej helyett, most 54 lej minden könyvkereskedésben, vagy a Brassói Lapok könyvtárában. Kérje az Athenaeum-sorozat jegyzékét.

Aranyerek!

Az ember kedvetlen, ingerlékeny és az élet örömtelen! Borzasztó állapot! Az elviselhetetlen fájdalmakat meg kell már egyszer szüntetnünk. Használja egyszer már tényleg az orvosok által oly gyakran rendelt „Goedecke”-féle

Anusol aranyérmek.

Ezt a szert az egész világon ismerik és örülni fog, hogy mily gyorsan és biztosan megszünteti panaszait és fájdalmait. Az Anusol aranyérmek kaphatók gyógyszerárakban.

★ Talált óra. A Str. Cuza Voda-ban IV. 24-én egy zsebórát találtak. Jogos tulajdonosa átveheti a Calea Victoriei 7. szám alatt, az iskola irodájában.

— **Siketnéma gyermekek felvétele.** Az Izr. Siketnémák Orsz. Intézetében Budapest, VII. Mexikói-ut 60., hangzó-beszédre való oktatás és nevelés céljából felvételt nyerne mindkét nembeli, ötödik életévüket meghaladó, siketnémán született és később megsiketült gyermekek. A felvételt kérő folyamodványhoz csatolandó a gyermek születési, himlőoltási, bizonyítványa. Szegénysorsu gyermekek szülői díjkezdvevényért, illetve ingyenes felvételtől folyamodhatnak. Esetekben a szülők vagyontalanságát igazoló hivatalos okirat csatolandó. Pályázati határidő május hó 31. Felvilágosítást nyújt az intézet igazgatósága.

★ **Osztálysorsjáték:** Az új játékterv óriási nyereségei folytán, (főnyeremény 8.000.000 lej), a sorsjegyek nagy kelendőséggel öröndenek, miért is kértnek a tisztelt játékosok a kiküldött osztálysorsjegyet vagy kifizetni, vagy pedig visszaküldeni szíveskedjenek. Fortuna, hivatalos főelárúró, Braşov, Weiss Mihály-utca 5.

Merényletet kíséreltek meg a spanyol belügyminiszter ellen

Madrid, április 27.

Rövid jelentés adja hírül, hogy a volt spanyol belügyminiszter ellen, közvetlenül a kormánylemondás bejelentése előtt, merényletet kíséreltek meg a belvárosban, nem messze a parlament épületétől. A belügyminiszter éppen gépkocsijából szállott ki, amikor ismeretlen tettes bombát dobott feléje s aztán elmenekült. A bomba robbant is, a jelentések szerint azonban a miniszter sértetlen maradt, sőt nem sebesült meg a kíséretében levő néhány képviselő sem.

Elsimultak Japán és Anglia között az ellentétek

Tokió, április 27.

Hivatalos japán jelentések szerint az angol-japán ellentétek kiküszöbölésére kezdett japán-angol diplomáciai tárgyalások teljes sikerrel jártak. Japán hangsúlyozta, hogy minden áron meg szeretné tartani a békét s azért engedékenyen viselkedett Angliával szemben.

A jelentések nem mondják, hogy a meg egyezés milyen alapon és milyen feltételek mellett jött létre. Tokióban abban reménykednek, hogy a japán-angol meg egyezés után sor kerülhet a japán-amerikai meg egyezésre is.

NÉZZE MEG BUTORKIÁLLÍTÁSUNKAT!

MODERN VONALAK
ELSŐRANGU MINŐSÉG
GYÁRI ÁRAK
KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MARÓSVÁSÁRHELY—BRASSÓ
BUCUREȘTI

A nagybányai liget

Mint egy drága ékkő valamelyik királyi koronán, úgy fénylik, úgy ragyog, úgy csillog és úgy büszkélkedik a nagybányai liget.

Sok mindenre büszke Nagybanya, de azt hiszem, ha megszavaztatnánk a törzslakosságot, habozás nélkül valamennyien a ligetre lennének a legbüszkébbek.

Festők örök témája a nagybányai liget. Szerelmesek buvóhelye, öregek pihenője és most induló életek játszótere.

Vannak öreg nagybányaiak, akik a liget valamennyi fáját ismerik. Külön-külön jóbarátok a fák, amelyek eső után úgy csillognak, mint a szerelmes szemé a beteljesülés szent áhítatában.

De vigyáznak is a nagybányaiak erre a kincsükre.

Itt nem kell külön kiírni, hogy a füre lépni tilos. Itt maguktól is vigyáznak erre az emberek. Itt kultusza van a fának, a fűnek és kultusza van az ócska padoknak. Itt még a szerelmesek is óvatosan faragják imádoztaitk nevét a fák körébe.

Ez az édes gyermeke a városnak, a liget. Aránytalanul jobb elbánásban részesül, mint más. Például a Rákos-palotából táplálkozó vízerő műárok környéke. Ahol az összegyűlt szemet megfertőzi a levegőt és terjeszti a betegségeket. Valóságos bacillus-telep ez a környék. Vagy ott van a városi fürdő melletti hid. Ott van a keresztelvényi hid, amelyen három deszka heket óta hiányzik. Ugy mered a járókelőre a hiányzó deszkák ürege, mint az aggasztóan fogatlanul vigyorgó szája.

A liget az édes gyermek Nagybanján, a többi csaknem mind a mostoha.

Hiszen nagyon szép, szemet és szívet vidító látvány a nagybányai liget és érthető is a szeretet, amellyel becézik. De az idegen nemcsak a ligetet látja meg. Ha kimegyünk a szép nagybányai ligetből, észrevesszük a város hibáit is, mint az egészséges, széparcu emberen, ha levetkőzik és észrevesszük a testén lévő csup kiütéseket és daganatokat is.

Abból a sok szeretetből, amelyet Nagybanján kizárólag csak a ligetre pazarolnak, valamint a város többi részének is jutni kellene.

Mennyiből lehet élni Nagybanján?

Egy kis szemléltető mutató a nagybányai árakból: butorozott szoba, reggelivel együtt 7—900 lej, ebéd-vacsora, étlap szerint, a legkitünőbb vendéglőben 1100—1200 lej, a kisebb vendéglőben 900—1000 lej, 1 tojás 75 bani, 1 liter tej 4—5 lej, egy kiló kenyér 5—6 lej, egy új ruha munkadíja 5—600 lej, borotválás 8—10 lej, szelet fagyalt 5 lej, tejeskávé a cukrászdában 8 lej, egy sütemény 5 lej, strandbelpójtó kabinnal 5 lej.

Nagybanján kevés pénzből is meg lehet élni.

Művészek és Ujságírók Klubja

Ebben a lüktető életű kis vidéki városban a klubélet meglehetősen el volt hanyagolva. Míg a szomszédos Szatmáron a kávéházi élet teljesen meghalt, mert a klubok egész serege (Union Klub, Ujságíró Klub, Kereskedelmi Osztály, Sportklub, Sztatuli) szívtá fel a közönséget, addig Bányán az egyetlen Sztatuli képviselte a klubokat. Május közepén nyílt meg az István-szálló disztermében a Művészek és Ujságírók Klubja. A klub elnöke Mikola András festőművész, háznagya Kertész László hírlapíró. Az új klub minden héten kulturális előadásokat és hangversenyeket rendez tagjai számára. Bizonyos, hogy a nagybányaiak élénk érdeklődéssel várják a klub megnyitását.

Fodrászkongresszus lesz Nagybanján

A nagybányai fodrászok meghívására a közeljövőben országos fodrászkongresszus lesz Nagybanján. Ezen a kongresszuson a fodráz-ipar problémáit beszélük meg, rámutatnak a sérelmekre és hangot adnak a panaszainak. A kongresszus előkészítésében Tréger Lajos, Pinter Ferenc, Suba és a többi nagybányai fodrázmesterek tevékeny részt vesznek és olcsó ellátást, kirándulásokat, hangversenyt biztosítanak az ország fodrászainak, akiket szíves barátsággal várnak Nagybanján.

Thorma János műtermébe beesik az eső, Krizsán János maga fizeti a festőiskola modelljeit

A gazdag városban vigasztalan szegénységben tengődik a nagymultu festőiskola

Néhány hónappal ezelőtt az egyik Lásuk-ban megpendítettük a nagybányai festőiskola ügyét. Akkor felhívtuk az erdélyi magyarság figyelmét arra, hogy a harmincegyéves esztendővel ezelőtt alakult festőiskola, amelyet a magyar piktúra büszkeségei: Hollósi, Réthy, Ferenczy, Iványi, Grünvald, Thorma János és mások alapítottak és amely több száz tanítvánnyal indult, rettenetes nehézségekkel küzd. Az iskola támogatást nem kap és a pusztulás fenyegeti.

Azóta néhány hónap telt el. Segítség nem érkezett, ellenben az állapotok kétségbeesítően rosszabbodtak. Kimentünk a nagybányai festőiskolához. Olyan rozszant, olyan nyomorult állapotban van ez az iskola, hogy szinte életveszélyes benne tartózkodni. Mikola András műtermében például lóg a padlózat. Thorma Jánosra ráesik az eső. Szomorú állapotok ezek. Ha a segítség nem érkezik meg, a nagybányai festőiskola műtermei el-

pusztulnak és öt esztendő múlva, a festőiskola nevére sem emlékszik majd vissza senki.

Amikor Mikola András alpolgármesternek kinevezték, a festők szabadon lélegzettek fel. Azt hitték, hogy a művész-alpolgármester első tényleges lépése az lesz, hogy a festőiskolát rendbehozza. Ez nemcsak a festők, de a városnak és az egész országnak kulturális érdeke lett volna. Sajnos, a politika győzedelmeskedett a művészet fölött. Mikola egyetlen tervét sem tudta valóra váltani. Nem engedték szóhoz jutni, úgyhogy a végén teljesen elkedvetlenedve bejelentette, hogy az átszervezett városi időközi bizottságban nem vállal szerepet. Az új tanácsból már ki is maradt.

Az iskola gazdasági viszonyai kétségbeesítőek. A nagybányai festőiskola le-
apadt. A művészek óriási erőfeszítése, hogy az iskolát minden anyagi támasz nélkül fenntarthassák, egyenesen bámu-

latra méltó. Krizsán János és Mikola András neveit kell ide jegyezni, akik olyan lelkes tanárai ennek a nagybányai iskolának, hogy még arra is képesek, hogy a modelleket, amelyekre a növendékeknek szükségük van, a saját zsebük-ből fizetik.

De mit ér a tanárok lelkesedése, önzetlensége és művészszeretete. Nem krizsánok ők sajnos, csak szenvedők, küzdők, gondokkal bajlódó művészek. Sokáig ők sem bírák.

Itt segíteni kell. A kormányra aligha lehet számítani. Itt a magyarságnak kellene összefogni. Társadalmi uton, gyűjtésekkel, műkedvelői előadások, táncmulatságok rendezésével kellene összegyűjteni azt a pénzt, ami szükséges ahhoz, hogy a festőiskolát rendbehozzák és ne engedjék elpusztulni.

A magyarság illetékes vezetői gondolkodhatnak ezen a dolgon.

De gyorsan, amíg nem késő.

Lesz-e községi választás

A szociáldemokraták nem hajlandók megegyezési listával indulni

Nagybanján?

A jelenlegi városi vezetőségben a nagybányai magyarság mindössze egy taggal: dr. Stoll László ügyvéddel van képviselve, holott arányszáma szerint legalább három hely illetné meg. De még ennél is mostohább elbánásban részesültek a szociáldemokraták, akiknek annak ellenére, hogy Nagybanya kifejezetten munkásváros, egyetlen képviselőjük sincs a városi vezetőségben.

A magyarok és a szociáldemokraták elégedetlenségére minden bizonnyal azt eredményezi majd, hogy a közeledő községi választásokra nem sikerül megegyezési listát összeállítani. A szociáldemokraták ugyanis — legalábbis egyelőre — hallani sem akarnak a megegyezésről. Ők egy ilyen megegyezési listával — azt mondják — csak rosszul járhatnak, mert nem valószínű, hogy a liberális párt kivánságuknak megfelelően elegendő helyet biztosítsanak számukra a városi tanácsban. Így tehát a szocialisták, ha egyáltalában

lesz községi választás, önálló listával vesznek fel a harcot, mert azt hiszik, hogy önálló listájukkal sikerülne a többséget megszerezniük.

Ugyanez a helyzet a magyaroknál is, akik esetleg a zsidó párttal köthetnének megegyezést.

Ilyen körülmények között vajmi kevés a kilátás, bár a jelenlegi polgármester, Drágos Augustin mindent elkövet, hogy a megegyezés létrejöhessen. Jószándékú ember ez a polgármester, de a jószándék nem elég itt, ahol a politikai érdekek diktálnak.

Valószínű, hogy az adott helyzetet tekintetbe véve, Nagybanján ki sem írják a községi választásokat, hanem továbbra is az időközi bizottság fogja vezetni a város ügyeit.

Ennek természetesen a város adja meg az árát.

De ez a politikusok szemében nem fontos...

Gazdasági helyzetkép:

A magánbányák új termelési rendszere sokszáz embernek ad kenyeret

Korponay Kornél mosolyog, tehát jónak ígérkezik a gyümölcsstermés

A nagybányai magánbánya-társaságok fokozottabb termelési rendszerre térnek át. Az Aurum bányatársaságnak most készült el az új erőmű-telepe. A Ganz teljesen új, 440 lóerős szivógázmotort szerelt fel. Ezt a motort fával fűtik és a mérnökök azt mondják, hogy nyolevan dekagram fával egy kilowatt áramot lehet fejleszteni. Az új erőmű-telep felszerelése hatmillió lejbe került és biztosra veszik, hogy beállításával a termelés duplájára emelkedik. Eddig körülbelül 16 kiló tiszta aranyat termeltek havonta, most azt remélik, hogy a termelés elérje majd a havi harminckét kilogrammot is. És természetesen — talán ez a legfontosabb — újabb 3—400 munkásnak tud majd a bányatársaság kenyeret adni.

A Láposbányai üzemben is befejezéshez közeledik az üzem-nagyobbitás munkája. Állítólag a Láposbánya is, már a jövő hónaptól kezdve 5—600 munkásnak ad kenyeret.

Nagybanya legfontosabb gazdasági kérdése a gyümölcs. Ebből él majd nem az egész város. Ősszel valósággal ellepik Nagybanját a gyümölcskereskedők. Magyarországról, Németországból, Lengyelországból jönnek a kereskedők és alku-

nak a híres nagybányai almára, gesztenyére, dióra és szilvára.

Tavasz kezdetén természetesen az egész város a gyümölcsstermelés ígéreteit lesi. A legnagyobb gyümölcs-szakértő a városban Korponay Kornél, akinek országsszerte híres gyümölcsstermelése van. A bányaiak most azt lesik, hogy Korponay uram szép ősz feje mikor tűnik fel a piacon. A feketefalui birtokból télen, nyáron gyalog és kiskabátban, fedetlen fővel jön be Nagybanyára. Ha rossz termés ígérkezik, kedvetlen, viszont, ha a termés jónak indul, akkor mosolyog és barátságos Korponay Kornél arca.

Az idén — azt mondják a nagybányaiak — mindig mosolygós arccal járkal az öreg ur.

Ebből azt a következtetést vonják le, hogy nincs semmi baj, mert a nagybányai gyümölcsstermés jónak ígérkezik.

Lesz tehát pénz az ősszel Nagybanján. Keresni fognak nemcsak a gyümölcsstermelők, de a szállítók, a fuvarosok, a szállodások, a vendéglősök. Keresni fog az egész város.

Hiszen Korponay Kornél mosolyogva járkal a városban...

Az aranyember házában lesz a Banca Naționala aranybeváltó fiókja

A Nemzeti Bank Nagybanján aranybeváltó fiókot állít fel. Már kibérelték a házat is, ahol a fiók megnyílik. Érdekes véletlen, hogy éppen Pocol Elek házában bérbeleték ki. Pocol Eleket mindenki úgy hívja Nagybanján, hogy „aranyember”. Valamikor legendásan gazdag volt. Ő ajándékozta a királynő koronájához szükséges aranyat. Arany bottal járt. Ganallér volt és nagyur. Ugy is élt. A nagy nagyon a Dárius kincse, valósággal elfolyt a keze között. Még most is van valamennyije, de az óriási vagyonnak már csak morzsái vannak. Véletlen, hogy az aranybeváltó intézet éppen az aranyember házában lesz. Abban a házban, amely még megmaradt...

Virágzanak a nyári sportok Nagybanján

Már hangos a ligeti teniszpályák környéke. A nagybányai sportolók lecsatolták a sit és kézbe vették a teniszütőt. A nagybányai teniszezők között Platthy Éva kiváló stílusú játékos. Kivüle még ifj. Gárdonyi Nagy László, Platthy György, Makray Mihály, Fábriánné, Vadász István, Mauskopf Miksáné és sokan mások érdemelnek említést.

Nemsokára megkezdődnek az uszók és vízpolók edzései. A strandon az elmúlt évben ötven méteres uszómedence épült. A Phoenix és Tricolor uszói fejlődéskepesek. A vízpolók részére most Budapestről hoztatnak edzőt.

A teniszen és az uszáson kívül virágzik és él a nagybányai turisztika, amelynek lelkes vezetője dr. Bene Sándor bíró

A szegénységben és kisebbségi sorsban vergődő falu lelkiéletét, anyagi fájdalomát és tanácstalanságát tükrözi vissza Kovács György

VARJAK A FALU FELETT

c. regénye, amely a Brassói Lapok és a Népujság

legközelebbi ajándék-regény sorozatában jelenik meg.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Egy érdekes nyilatkozat szerint

A vaspiacra is megkezdődött a javulás, ugyanakkor megindult a kartellmozgalom is

Marosvásárhely, április 27.

Az országos vaspiac helyzete az utolsó hetekben kedvezőre fordult. Ebből az alkalomból a B. L. munkatársa felkeresett egy elismert szaktekintélyt, aki a következő nyilatkozatot adta a vaspiac fellendülésének okairól:

Az országos vaspiacra — ezt osztatlan örömmel állapíthatjuk meg, — általános fellendülés jelei mutatkoznak, amelyek egyelőre az érdekeltek részéről fokozott keresletben és a fizetések javulásával indokolhatók. Ezek a jelenségek főleg a nagykereskedelemben észlelhetők. A nagykereskedők hatalmas megrendeléseket tesznek, különösen lemezárakban, abroncs és rudvasban.

A belföldi gyárak ezenkívül nagyobb állami megrendelésekben is bíznak. Az állam mint ismeretes ugyanis, a vámok felemelésével és a kontingentálási rendelet bevezetésével a belföldi ipart támogatja. Ezért alakították át a Resica-művek belső szervezetét.

Tudomásom van olyan törekvésekről is, amelyek az ország összes hasonló gyárüzemeit közös érdekképviseletbe akarván tömöríteni, közös árakat akarnak megállapítani. Ez a kartellirányzat

már diadalmaskodott a sodronyfonógyár-
iparban, amelyek már közös megállapo-
dással megszüntetik a mindenképpen ká-
ros árlerontást.

A tavaszi mezőgazdasági cikkekben a szokottnál élénkebb forgalom mutatkozott, ez azonban még mindig nem elégszerű.

A vasipari szakkörök most már élénk érdeklődéssel figyelik, hogy a hivatalos kontingentálási bizottság milyen álláspontra helyezkedik a külföldi vascikkek importjával szemben, mert ettől függ a létük.

Ezzel kapcsolatban, értesüléseim szerint megemlíthetem, hogy

erre az évre 1600 külföldi autó behozatalt engedélyezték. Ebből a mennyiségből a fele személy és a fele teherautók behozatalt jelent.

Különben a vaspiac konjunktúrája európai jellegű lett. Csehszlovákiában emelkedtek máris a vasárak. Bulgária, amely magas védvámokkal dolgozik, teljesen lecsökkentette a behozatalt, Ausztria pedig a német vaspiac helyett akarja külföldön elfoglalni. Így legutóbb a palesztinai vaspiacra fészkelte be magát.

Vetéshelyzet világszerint

Romániában a legutóbbi hét két napján tartó nagykiterjedésű esők igen jót tettek a vetéseknek. A jelek szerint a sok köd az őszi buza színére rossz hatással volt. Hivatalos jelentések szerint a tengeri ültetését korábban fejezik be, mint a múlt évben.

Az Egyesült Államokban az őszi buza ismét sokat fejlődött az Ohio-völgyében, Missouriban, Nebraskában és Kansas keleti kétharmadában.

Kanadában veszedelmes száraz viharok jártak az utóbbi napokban Saskatchewanban. A három prairie-tartomány buzával bevetett területét magánbecslések 23.789 ezer há-ra teszik, a múlt évi 25.177 ezer há-ral szemben. Még mindig félős, hogy a sáskaveszedelem nagyobb károkat okozhat.

Angliában és Írországban a szerdai nagykiterjedésű esők után a hét további felében általában szép idő uralkodott. A könnyű talajokban az altalaj nedvessége elég tartalékkal rendelkezik a tavaszi árpa és zab csírázásának biztosítására. Az őszi buza és árpa sokat igérnek mutatkozik, bár a déli és keleti részekben helyenként beteges színű. Őszi búzából valamivel többet vetettek a tavalyinál.

Oroszországban az első tavaszi esőket Ukrajna egyes részeiből jelentették, de volt némi csapadék a középső vidékeken is. Egyébként a helyzetre mindenfelé a szárazság jellemző.

Lengyelországban a március 15-iki hivatalos becslés szerint a vetések állása a következő: buza 3.1, rozs 3.2 (4-es jó, 3-as közepes). Ez a becslés alig változott, a tél kezdete óta.

Bulgáriában a múlt héten volt némi eső, de az altalaj nedvességtartaléka nem elegendő. További esőkre volna szükség a tavaszi vetések fejlődésének biztosítására.

Jugoszláviában egyes helyekről kisebb fagy- és dérkárokat jelentenek. Elég hosszú ideig ködös volt az időjárás és a vetések színe nem valami egészséges.

Németországban a hivatalos jelentés szerint az őszi vetések állása rossz. A később vetett kalászosok visszamaradtak és helyenként a téli fagykarak sokkal komolyabbak, mint hitték. Április 1-én a vetések állása a következő volt: őszi buza 2.0, rozs 2.6 (2-es jó, 3-as közepes).

Franciaországban könnyű, kiterjedt esők voltak, bár ez még mindig nem tudta pótolni az altalaj nedvességtartalékát, amely erősen a normális alatt van. Az őszi buza jól fejlődik.

Ausztráliában majdnem mindenfelé általános jellegű, kiadós esők voltak, különösen Kelet-Ausztráliában. A talajnedvesség kedvező az új buza vetésére, bár a legújabb jelentések szerint a sáskák igen nagy területeken elpusztították a már kikelt vetéseket. Minden államból a vetésterület csökkentését jelentik.

Argentínában az időjárási viszonyok az utolsó héten kedveztek a mezei munkáknak, amelyek serényen folynak. Seholy sincs nyoma a vetésterület csökkentésére irányuló szándéknak.

Kivételes adókedvezmény május 15-ig

Bukarest, április 27.

A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy mindazok az adófizetők, akik legkésőbb május 15-ig kiegyenlítik az 1933 április 1-től 1934 március 31-ig terjedt pénzügyi évre és az 1934-35-ös pénzügyi év első negyedére (1934 április-július 1) eső adótartozásukat, ezeknek összegéből kivételesen 5 százalékos engedményt élvezzenek. A pénzügyigazgatóságok utasítást kaptak ebben az értelemben.

Mégint drágították a CAPS a fát

A máramarosi fapiac érdekes ujdonságai

Máramarossziget, április 27

A fapiac eseményei, amelyek már hónapokkal ezelőtt arra engedték következtetni a gazdasági köröket, hogy a fában némi konjunktúra következik, ezeket a következtetéseket beigazolták. Erre mutat világosan az a körülmény is, hogy az egyre növekvő kereslet és vásárlási kedv következtében az Állami Erdők Autonompénztára

a Caps, most összes termelvényeinek az árát átlagosan husz százalékkal emelte.

A Caps részéről ebben az esztendőben ez már a második áremelés. Először ez év február havában emelte fel ugyan csak husz százalékkal az autonompénztár vezérigazgatósága az árakat, úgyhogy a tavalyi árakhoz viszonyítva eddig ebben az esztendőben a faárak negyven százalékos emelkedést mutatnak. és ezt az áremelkedést általánosan lehet tekinteni, mert a magáncégek legnagyobb részét a Caps árait tartják irányadónak és minimális különbözettel hozzáigazodnak a Caps által megszabott árakhoz.

Igaz ugyan, hogy a külföldön a fa ára az emelkedő tendencia ellenére sem tartott teljesen lépést a romániai áremelkedéssel, ennek dacára azonban ez a tény távolról sem érinti a további exportlehetőségeket, mert mindössze csak annyi történik, hogy a kül- és belföldi árak között eltűnt az az óriási árkülönbözet, amely eddig jellemezte a fa külkereskedelmét és az árak tekintetében normalizálódás állott be.

Az export még így is teljes mértékben biztosítja a külföldre szállítók számára a fatermeszkedés szokásos rendes

hasznát.

Speciálisan Máramaros fakereskedelmi viszonyait tekintve, öröndetes tény, hogy a máramarosi fa, amelynek eddig Magyarországra voltak exportlehetőségei, ma már utat talált Németország felé. Ez elsősorban a szomszédos Csehszlovákia és Lengyelország máltányos tranzitfuvar tarifájának tudható be, másrészt nagyban elősegítette ezt a Románia és Németország között létrejött kompenzációs egyezmény, amely szerint Németország fa és petroleum ellenében ipari

cikkeket szállít Romániának.

Éppen a németországi exportlehetőségek folytán nagy kereslet indult meg Máramarosban a bükkfa iránt, ami annál is kedvezőbb körülmény, mert innen eddig csak puhafa került exportálásra és a bükk nem talált piacot, tehát nem jelenthetett értéket. A németországi exportőrök most éppen a párolt bükkdeszka iránt mutatnak érdeklődést, mert ezt az anyagot olcsóbb butorok készítésére használják fel a németországi bútorgyárak.

Április 28-tól május 22-ig érvényes a Budapesti Nemzetközi Vásár 50 százalékos vizummentes vasúti kedvezménye

Több mint 1500 kiállító, nemzetközi sportesemények, női divatbemutató

Budapest, április 27

Az eddigieket is erősen felülmúló példátlan érdeklődés nyilvánul meg a május 4-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár iránt. Több mint másfélszer kiállító kapott helyet eddig a vásár területén s annak ellenére, hogy a területet 25 százalékkal meghosszabbították, a jelentkezők jórészt vissza kellett utasítani. De ugyanilyen arányban meglepő a látogatók jelentkezése. Eddig 14 külföldi különvonat érkezését jelentették be, ehhez kapcsolódik 22 külföldi állam 56 közlekedési vállalatának vasuton, autókaron, tengeren, repülőgépen jelentkezett egyéni utazók tízezrei.

Az eddigieknél jobban bővült a vásár utazási kedvezményének tartama is. A magyar vasutakon a vizummentes 50 százalékos kedvezmény már április 28-tól érvényes, a visszautazás kedvezménye

pedig május 22-ig tart.

A vásáron résztvesz a magyar ipar minden ága, a legnagyobb gyártól a legkisebb háziiparig. Rendkívül erős az ország mezőgazdasági jellegének megfelelően az élelmiszer-csoport. Ugyancsak biztosítva van a külföld részvétele. Hatalmas pavillonban állít ki Románia, Olaszország, Bulgária, a balti államok kollektív kiállítása, a francia közlekedési vállalatok és Törökország.

Budapest látványosság lesz a kiállítás tartama alatt.

Rendkívüli érdeklődésre tarthat számot a női divatbemutató, a színházak ünnepi bemutatót rendeznek, az Operaházban Gigli énekel. A királyi Magyar Automobil Klub nemzetközi autó- és sporthetet rendez, ugyanakkor tartják meg a nemzetközi galamblovó versenyt és ugyancsak a vásár idejére esik az angol-magyar futballmeccs.

Nehéz széklet elkerülhetetlenül

ARANYERET

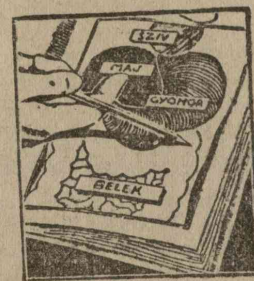
Okoz és aranyér igen gyakran sebészi beavatkozást jelent!

SOKAN azt hiszik, ha enyhe székrekedésben szenvednek, azt könnyen elhanyagolhatják, holott ezt a könnyű indiszpozíciót a legerélyesebben le kell küzdeni.

Akik székrekedésben szenvednek, akár milyen enyhe is legyen az, ki vannak téve annak, hogy aranyeret kapnak, — ezt a rendkívül kellemetlen betegséget, amelynek igen gyakran súlyos műtét a következménye.

ARTIN-a biztos, ártalmatlan, természetes hashajtó-megelőzi az aranyeret.

A legkisebb tünetnél, ha nehéz a széklet, vagy nem elegendő, szedjen Artint.

Az Artin hashajtó hatása éppen annyira biztos, mint fájdalommentes. Nem okoz gyakori székletet, hasmenést, vagy görcsöket. Egyszerre és tökéletesen megtisztítja a beleket. A széklet teljesen normális.

Artin azonkívül megerősíti a beleket és idővel megszünteti renyheségüket — hozzásegíti őket, hogy feladatukat — ahogy azt a természet rendelte — normális uton végezzék.

ÁRA LEI 20.- 33.- 88.-

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

Magyarországi svábok nyilatkozata a pángermanizmus ellen

Zsidótelep a nyilaskeresztes vezér birtokán

Budapest, április 27

A magyar képviselőházban Berky Gyula szólalt fel a restauráció kérdésében. Polemizált gróf Sigrayval, aki már 1921-ben azt állította, hogy jól informált helyről tudja, Franciaország nem áll a restauráció útjában. Az időközben eltelt 13 esztendő másról tanuskodik. Elismeri azonban ő is, hogy a restauráció gondolatát, mint értékes fegyvert, nem szabad kiadni a nemzet kezéből. De meg kell bízni azoknak a jólinformáltaknak véleményében, akik szerint a trón betöltése nem aktuális.

Utána Láng Lénárt, a dunántúli sváb-ság egyik képviselője visszautasította

a pángermanizmus vádját. Kijelentette, hogy a németajku magyar lakosság mindenkor törhetetlenül áll a magyar nemzeti gondolat és állameszme mellett és most sem hajlandó felülni semmiféle lelkiismeretlen agitációnak. Hazafias kötelességét mindenkor teljesíti. Festetics Sándor gróf a nyilaskeresztes párt programját fejtegette. Pártja a zsidókérdést olyanformán kívánja megoldani, hogy elősegítik a zsidók kívándorlását Palesztinába. Eppen ezért birtokán iskolát állítottatott fel olyan zsidó ifjak számára, akik hajlandók kivándorolni Palesztinába. Az iskolában minden szükséges gazdasági ismereteket megszereshetnek.

Zendülés Boliviában a háborus vereségek miatt

A lapazi kadettiskola növendékei fellázadtak a kormány ellen, amely csak tüzérséggel tudta leverni a felkelést

Több mint száz halottja volt a félnapos utcai harcoknak

La Paz, április 27

A Paraguay és Bolivia között már évek óta változó hevességgel folyó háború, a melyet a Népszövetség különleges békéltető bizottsága újév körül hiába próbált megszüntetni, időről-időre belpolitikai bajokat is támaszt hol az egyik, hol pedig a másik hadviselő államban. A harctéri események sohasem maradnak visszahang nélkül, amint ezt a történelem csaknem valamennyi háborúja bizonyítja.

A délamerikai háborúban újabbán Bolívia huzza a rövidebbet s ez a körülmény természetesen belső forrongásokat von maga után. A lakosság jórésze a kormányt hibáztatja és teszi felelőssé a hadszíntéri vereségeikért. Az elégedetlenkedők élére persze a hadsereg fiatal, hevesvéri elemei állanak, akik türelmetlen kritikával illetik a hadvezetőség és a kormány tevékenységét.

La Pazban, Bolívia fővárosában, a katonai iskola növendékei a napokban fellázadtak a Salamanda-kormány ellen. A kadettek megrohmozták és elfoglalták a rendőrséget, majd az ellenük felvonuló kormánycsapatokat golyózáporral fogadták. A kormány csak tüzérséggel tudta ártalmatlanná tenni a fellázadt tisztjeit. A zendülők és a kormánycsapatok között félnapos elkeseredett harc folyt le, amelynek több mint száz halottja volt.

A katonai jellegű zendüléssel a polgárság legnagyobb része is rokonszenvezett a Gran-Chaco határvidékén szenvedett vereségek miatt, amelyekért a kormányt és a hadvezetőséget okolják.

A kormány megszigorította az ostromállapotot s a legszigorúbban cenzuráztatja a sajtót és híradásokat. A hivatalos közlemények a komoly zendülést néhány bolondos ifjú örültségének minősítik.

Autonomiát követelnek a felvidéki tótok

Prága, április 27

Kedd óta a tót autonomista párt a Felvidéken sorozatos tüntetéseket, népgyűléseket és előadásokat tart. Tegnap Hlinka páter tartott előadást és beszédének végső következtetése a következő volt: — A szlovák és a cseh két különböző nép s a Felvidéken a szlovák őslakosság ragaszkodik önkormányzatához.

Oszták és bajor nácik véres összeütközése

2 halottal és 15 súlyos sebesülttel

Linz, április 27

A Linzer Volksblatt scherdingi jelentése szerint a bajorországi Wildhofban véres harc zajlott le a nemzetiszocialista osztagok és az Ausztriából Bajorországba menekült oszták-légiók tagjai között. Az összeütközésnek két halottja és 15 súlyos sebesültje van.

Agrárblokkot alakítottak a magyar parlamenti képviselők

Budapest, április 27

Tegnap megalakult a magyar parlamenti képviselők agrárblokkja Farkasfalvi Farkass Géza képviselő elnökelete alatt. A blokk nem külön politikai párt, hanem a pártok felett álló csoport, a melynek 50 képviselő tagja van. A kormánypártból senki sem lépett be az új alakulatba, miután a pártvezetőség ezt megtiltotta. Az agrárblokk intézőbizottsága a következőkből áll: a keresztény-gazdasági párt részéről Tury Béla, Gömöri Sándor és Flandorfer Ignác. A független kisgazdák részéről Eckhardt Tibor és Rakovszky Tibor. A pártokivüliekből Sigray Antal gróf és Petry Kálmán.

A csomagolatlan áru

Egyik háziasszony olvasónktól kaptuk alábbi levelet lapunkban való közlés végett:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Kérem közölje le alant soraimat a sok ezer háziasszony által olvasott lapjában és biztosítom, hogy mindegyik háziasszony hálás lesz önnek.

Néhány nappal ezelőtt voltam egy igen látogatott asszonyértékezőtlen, ahol először hallottam a takarékoskodás olyan módjáról, hogy az ember „csomagolatlan”, tehát kimért állapotban vásárolja meg a háztartása részére szükséges védjegyzett cikkeket, mert így nem kell megfizesse azt az összeget, amibe a csomagolás kerül.

A konyhapénzzemmel nekem is nagyon takarékoskodnom kell, no meg nem is szeretek a butákhoz tartozni, tehát uána érdeklődtem az ügy részleteinek és megtudtam, hogy ma már nemcsak a házaló-ügynökök, de sokan a kereskedők közül is árusítanak fogpasztát, cipőkrémet, bőrápoló krémet és sok más hasonló cikket „kimérve”, ami által néhány lej meg lehet takarítani.

Az akkori asszonyértékezőt gyanútlan háziasszony résztvevői valószínűleg ma már éppen annyira ki vannak gyógyulva és ugyannyira kitanultak a saját kárukon, mint én, mint a régi közmondás: „A fősvény kétszer fizet”, — egy régi örökigazságot jelent.

Sajnos, én is kísérleteztem az új takarékoskodási rendszerrel és pedig legelőször az én cipőkrémemmel úgy gondolván, hogy inkább kísérletezek a cipőimem, mint a saját fogaimon vagy arcboromón. Elmentem az állandó kereskedőmhöz egy üres cipőkrémes dobozzal és kértem, hogy töltsen azt meg a „legujabb cipőkrémfajtával”.

Kicsit csodálkozva jegyezte meg ez a régi, megbízható kereskedő, hogy talán valami tévedésről van szó, mert ilyesmi nem létezik, illetve, ha van is, az csak valami gyengébb minőségű dolog lehet, mert hiszen a jó minőségű cipőkrém

terpentin-olajból állítják elő, a terpentin olajnak viszont állandóan el kell zárva lenni a levegőtől, ami különben minden egyes cipőkrémdobozon rá is van írva. A mai bőrfajtáknál a legfontosabb a cipőkrém minősége és nem az a 2—3 lej helytelenül elgondolt megtakarítás, a minek következtében a cipő felsőbőrén helyrehozhatatlan károkat okozhatnak. Bár már kimenőben voltam az üzlethől, mégis már majdnem megvettem az elem telt eredeti dobozba csomagolt cipőkrémet, amidőn sajnos, eszembe jutott az említett háziasszonyi értekezletről néhány kifejezés:

„CSOMAGOLATLAN ÁRU”. Megtakaríthatod a doboz árát, ne akarj minden áron buta lenni.

És ezek hatása alatt magamban megnehezítve az én kereskedőmre, aki bizonyára csak az ő „busás hasznát” féltette, elhagytam az üzletet. Hazafelé menet a legközelebbi vegyeskereskedés kirakataiban megláttam a következő tartalmu táblát:

ITT 50 BANIÉRT KAP EGY DEKA CIPŐKRÉMET.

Gyors elhatározással beléptem az üzletbe és a nálam levő cipőkrémdobozt megtöltöttem a vásári módon kiabáló „csomagolatlan áru”-val, aminek kiváló minőségét az illető vegyeskereskedő nem győzte eléggé dicsérni.

Néhány napra rá egy másik hasonló üzlet kirakataiban a következő táblákat olvastam:

Egy deka cipőkrém csak 40 baniba kerül.

Egy deka fogpaszta csak 60 baniba kerül.

Egy deka arc krém csak 65 baniba kerül.

Természetesen a legközelebbi szükségletnél már csak 40 banit fizettem egy deka cipőkrémért.

Ma már aztán teljesen ki vagyok gyógyítva az összes „csomagolatlan védjegyzett cikkek”ből. Háztartásom valamennyi cipője minden színben játszik, tele vannak foitokkal, kemény lett a bőruk és megrepedezett, a felsőbőr inkább hasonlít egy fenővashoz, mint egy da-

Május 3-án

a Szerencse bökezűen

240.000.000 lei

kiosztását kezd meg.

A román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 MILLIÓ

3 MILLIÓ

2 MILLIÓ és

19 darab

1 MILLIÓ

A legszerencsésebb

esetben a nyeremény

13.000.000

Huzás május 3-án

és 4-én

A román állami osztálysorsjáték

Az idő rövid!

Siessen a sorsjegyvásárlással, keresse fel az

ILIESCU BANK R.-T.

CLUJ.

Képviseltek: Fágăraș: Schmiedt Adolf. — Sft.-Gheorghe: Soc. Comerțul Spiritului. Tg.-Săuceș: Turóczy István.

Révész Ernő főelárúító Targu-Mureș, jelenti:

Az előző sorsjátékban kifizettünk szerencsés játékosainknak: Dec. 8-án a 20981 sz. sorsjegyre 1.000.000 Febr. 1-én a 15228 sz. sorsjegyre 1.000.000 lejt. — Messzemenő díszkréció. Azonnali postai szétküldés. Cec 43030

rab bőrhöz. Kétszer annyi cipőkrémre van szükségem, mint ezelőtt, hogy a szakadásokat és repedéseket elkenhessem és háromszor annyit bosszankodom, mint ezelőtt, anélkül azonban, hogy elérhetném azt, hogy a cipők csak valamelyes fényhez jussanak. Kétszerannyi pénz, háromszorannyi bosszuság és elszakadt cipő jelentik az eredményt, amit elértem az új takarékoskodási rendszerrel.

„Saját kárán tanul a magyar” mondtam én magamban, midőn az én régi, megbízható kereskedőmhöz visszamentem és azóta ismét csak a régi, jó hírnevű, a gyárosok által szakszerűen lezárt dobozokban vásárolok a cipőkrémért. Hála Istennek, a fogaimon és arcboromón már meg nem kellett próbáljam, milyen is ez az új takarékoskodási rendszer.

Felteszem azonban a kérdést, vajjon helyes-e a kereskedők társadalmától, hogy egyes tagjai a vevőik bizalmával ilyen úton és módon visszaéljenek és a gyanútlan háziasszonyoknak olyan árukat ajánljanak, amelyekről ők maguk is tudják, hogy a háziasszonyoknak nem hogy használnak, hanem ellenkezőleg ártanak.

Vajjon kihez legyen manapság a háziasszonynak bizalma, ha nem a háziorvosához és a megszokott régi kereskedőjéhez?

Aláírás

Mi a magunk részéről ennek a háziasszonynak a csalódását teljesen megértjük és azt hisszük, hogy ennek a levélnek a tartalma mindenkit érdekel és a kiábrándulás megindokolására vonatkozó okhoz nem kell semmit hozzátegyünk.

A szerkesztő

Az új generációt nem kell féltetni

(Kis ankét a bűnöző gyermekekről)

Napjainkban egyre több és több gyermekgyilkosság, öngyilkosság történik. Gyermekgyilkosságok szériája, gyermekgyilkosok és gyermekbűnözők esetei foglalkoztatják világszerte azokat, akik a gyerekekkel hivatásszerűen foglalkoznak.

Rengeteg válság, kin gyötíri a mai gyermek lelket. Mintha a mai idők szörnyű káosza ezerszeresen viharzana a gyermek kezei között.

Tanárok, tanítók, pedagógusok fokozott felelősségérzettel tekintenek az új generáció sorsa elé, mely a pillanatról pillanatra változó atmoszférában igen nagy erőpróbának van kitéve. Az emberiség sorsa a jövő generációjától függ és így minden bizonnyal eminens érdek, hogy foglalkozzunk a mai gyermek lelkével, a gyermek problémáival.

A legutóbbi „gyermekesetekkel” kapcsolatban kérdést intéztünk a pszichiáterhez, tanítóhoz és gyermekgyógyászhoz, akiknek válasza most érkeztek be s az alábbiakban nyilatkoztak:

Mit mond a pszichiáter

— Nagyon helyes és korszerű dolognak tartom a probléma felvetését, mert élig van ma aktuálisabb kérdés, mint a gyermeklélek komplexumának tisztázása.

— Tény az, hogy a gyermeklélek az idők folyamán változik. A gyermek maga fedezi fel a világot és kevésbé értelmetlenül áll a dolgok előtt, mint a felnőtt.

A gyermeklélek hallatlanul elasztikus és gyorsabban találja bele magát abba a korba, amelyben él, mint a felnőtt. Az új nemzedéknek az idegrendszere is sokkal finomabb, komplikáltabb, mint a régi nemzedéknek. Míg a régi emberről azt mondták, hogy „kötélből van az idege”, a maiak már nem mondják ezt.

Pedig a finom ideg jobb, mint a kötéldég.

Egy drasztikus példával is szolgálhatok. Ha például az őseim beállítanak ma egy világáros forgatagába, úgy a sok autótól, villamostól és a nagy zajtól bizonyára megőrülne. A mai ember azonban kivédi ezt a rárohanó pszichofizikai zuhatagot és meg se kottyan neki. Épp ilyen a gyermeklélek is.

Nem találok azt sem bizonyosnak, hogy sok a csüggedést, életuntagságot okozó jelenség a gyermekek közt. Tény az, hogy az anyák és apák „rosszabb anyagot” hoztak a világra, ez azonban nem döntő jelentőségű.

A valóság az, hogy a mai gyermek ugyanúgy alkalmazkodik a korhoz, miként az állat és madár mimikriérzékelével a természethez. Hogy a bűnesetek elszaporodtak a gyermekek közt, az szerintem arra vezethető vissza, hogy a családban is megszűnt a magántulajdon iránti régi babonás tisztelet.

A látszólag „sorozatos esetek” mögött meghúzódó „gyermeklélek válságnak” nem tulajdonítok nagy jelentőséget, mert az új nemzedék mindig megtalálja a változó környezetben a helyét és egyensúlyi érzékével sokkal jobban tud alkalmazkodni az új időkhez, mint a régi generáció.

A tanító is optimista

— Magától értetődik, hogy mi is bizonyos aggodalommal olvassuk azokat a gyermekeseteket, amelyekkel mostanában tele vannak a lapok. A helyzet azonban nem reménytelen, sőt mi azon a véleményen vagyunk, hogy az új gyermek minden tekintetben túlszár a régebbi kor gyermekén. Sokkal egészségesebb testileg, de lelkileg is olyan kvalitásokat tartalmaz, amelyek a jobb jövő minden zálogát magukban rejtik. Természetesen szerintem igen sok függ a gyermek nevelésétől. Az elemi iskolai évek döntő hatással bírnak a gyermek egész életére. Megfelelő és a mai kor tényvalóságait kihangsúlyozó pedagógiai nevelés ezen a téren hallatlanul sokat tehet és nem tévedek, ha azt állítom, hogy a jövő generáció sorsa a tanítók kezében van letéve. A mostanában elszaporodott gyermekgyilkosságokat, gyermekbűntényeket véletlenül szériának tartom, muló és véletlen jelenségeknek.

Igy szól a gyermekorvos:

— A modern gyermekgyógyászat nem áll meg a gyermek testi állapotának a megfigyelésénél, hanem a lelket is megfigyelés alá veszi. Hosszu évek bel- és

Beteg lett Tatarescu miniszterelnök

A belpolitika legújabb hírei

Bukarest, április 27.

A képviselőház csütörtök esti ülésén a tüdővész elleni liga létrehozásáról szóló törvényjavaslat vitája során feltűnt keltett Junán felszólalása. A radikális parasztpárt elnöke kifogásolta, hogy a javaslat szerint a liga vezetőségének az élén maga az uralkodó fog állni. Ez lehetetlen állapotot idéz elő. A liga ugyanis a javaslat értelmében a munka- és közegészségügyi minisztérium ellenőrzése alatt fog működni, ami azt jelenti, hogy a miniszter felügyeletet gyakorolna a király ténykedése fölött. Az is fura helyzetet teremt, hogy az ellenőrök felülvizsgálják annak a bizottságnak a működését, amelynek az uralkodó az elnöke. Ugyanígy képtelenség, hogy a javaslat szerint a liga költségvetését, amelyet előzőleg a király, mint elnök, aláír, a parlamentnek kell jóváhagynia. Junán mindenben a királyi tekintély csökkentését látja, s ezért kéri, vonják vissza a javaslatot s dolgozzák át, kiküszöbölve belőle ezeket a fura ellentmondásokat.

AZ EGYESÍTETT BTK UNNEPÉLYES ÁTADÁSA

Szombaton délután 3 órakor az igazságügyminisztériumban, a király jelenlétében, nagy ünnepség lesz, amelynek keretében Antonescu igazságügyminiszter átnyújtja az uralkodónak az egyesített új büntetőtörvénykönyvet. Ennek végleges elkészítésén az ország legkiválóbb jogá-

sza már évek óta dolgoznak s most a parlament jogügyi bizottsága is átvizsgálta és jóváhagyta.

Az ünnepségen résztvesz a kormány valamennyi tagja, az összes volt igazságügyminiszterek és igazságügyi államtitkárok, az egyetemek és akadémiák jogi-kari dékánjai és büntetőjog-tanárai, úgyszintén számos más közéleti előkelőség.

BETEG A MINISZTERELNÖK

A miniszterelnökség csütörtökön délután hivatalos közleményt adott ki, amely szerint Tatarescu miniszterelnök megbetegedett s néhány napig ágyban kell maradnia.

Bratianu Dinu, a kormánypárt elnöke, csütörtökön este 11 órakor érkezett vissza a fővárosba, olaszországi üdüléséről.

MOST MÁR MADGEARU VONUL FEL BOCU ELLEN

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa közleményt adott ki, amellyel jóváhagyja Vajda Sándor tartományi elnöknek a bántási párttagozat újjászervezése ügyében tett intézkedéseit s május 4-ikére Temesvárra összehívja a tagozat végrehajtóbizottságát, amelyen a központ részéről ezúttal Madgearu főtitkár jelenik meg, hogy megrendszabályozza Bocu és híveit. A párt elnöki tanácsa elítéli Bocu eljárását.

A jövő héten tehát Madgearu próbálja majd kordába szedni a fegyelmetlen és diktatori módon basáskodó Bocu Szévért.

Egy lengyel talmudista és Amanullah leányának szerelmi regénye

„Nem igaz az, hogy én, Wohlmann Ferenc eljegyeztem Amanullah exkirály leányát”

Nyilatkozatháboru az öreg lengyel zsidó és Afganisztán volt uralkodója közt — Szerelem, amit nem lehet helyreigazítani

Brassó, április 27.

A maga nemében egészen szokatlan sajtópolemia folyik a lengyelországi zsidó lapok és az olaszországi napilapok között, amelyek hátterében egy nem mindennapos szerelmi regény húzódik meg.

EGY LENGYEL TALMUDISTA RÓMBA MEGY...

Négy évvel ezelőtt történt hogy Wohlmann Ferenc brezani származású lengyel talmudista otthagya a jesivát és elment Rómába.

Wohlmann Ferenc rendkívül tanulékony, jóeszű fiatalember volt, aki a római jogi fakultásra iratkozott be. Már talmudista korában megtanult olaszul, angolul, franciául és németül, úgyhogy tanulmányai során gyorsan haladt előre.

Az olasz tanügyi hatóságok annyira megkedvelték a nagy intelligenciájú Wohlmant, hogy a római egyetem jogi fakultásának könyvtárában mint alkönyvtárost alkalmazták. A hozzáértők nagy karriert jósoltak Wohlmannnak, aki tanulmányai mellett ráért arra is, hogy a nagy lengyelországi zsidó és lengyel lapokat tudósítsa. Számos jogi és kritikai cikke jelent meg, amelyek lengyel jogi és irodalmi körökben nagy feltűnést keltettek.

AMANULLAH KORREPETITORT KERES

Mint ismeretes, Afganisztán száműzött király, Amanullah Rómában él. Egyik lánya a római szeminárium hallgatója.

Amanullah korrepetitort keresett leánya mellé és a jogi fakultás vezetőinek tanácsára Wohlmann Ferencet vette fel. A fiatalember nap-nap mellett eljárt Amanullah 13 éves le-

külföldi praxszisa után állítom, hogy soha annyi jóléki, egyenes gondolkodású gyermek nem volt, mint a mai korban. Itt valami titkos és eddig még fel nem derített jelenségek vannak, amelyek azt mutatják, hogy a gyermekek — laikus szóval élve — előnyükre megváltoztak. Mint orvos megállapítom azt is, hogy a szokásos gyermekbetegségektől eltekintve, az új gyermekgeneráció testileg is sokkal egészségesebb a régi generációnál, amit egyébként az orvosi táblázatok világosan mutatnak. Gyermekgyilkos-

ányához, ki szerelemre lobbant Wohlmann iránt.

Itt indul el tulajdonképpen a szerelmi regény. Wohlmann, aki nem akarta magát zavartatni tanulmányában, bizonyos hűvös zárkózottságot tanúsított a királylánnyal szemben, ami, úgy látszik, a leányt még szerelmesebbé tette.

Amanullah természetesen hallani sem akart erről, valószínűleg még száműzött császár léte is más vót képzelt el magának. De volt egy másik akadály is.

A LENGYEL ZSIDÓNAK NEM KELL A KIRÁLYI ROKONSÁG

Az öreg Wohlmann, aki sürün levelezett a fiával, megtudta annak leveléből, hogy mialatt fia Amanullah leányát a német nyelvre, a földrajzra és a matematikára tanítja, mi történik közöttük.

Levelet írt tehát neki, melyben a lelkére beszélt és óva intette attól, hogy megszegje a vallási törvényeket és feleségül vegye a leányt, ha az még Amanullah királynak a leánya is.

Közben a dolog kipattant és úgy az olasz, mint a lengyel lapok sürün foglalkozni kezdtek a szerelmi históriával.

AMANULLAH HELYREIGAZÍT

Szinte hihetetlen, hogy a cikke megjelentése micsoda kavardást idézett elő.

Amanullahnak, úgy látszik, kellemetlen volt, hogy leánya egy olyan szerelmi regény központjában áll, amelynek másik hőse egy lengyelországi zsidó fiatalember. Cáfolatokat küldött tehát mindazoknak a lapoknak, amelyek a feltűnő szerelmi esettel foglalkoztak és a végén közölte, hogy Wohlmann Feren-

ság? Fiatalkoruk betörőbandája? Hát mikor nem volt ilyesmi. Minden kornak voltak gyermekgyilkosságai, gyermekbetörőkről pedig nem is beszélünk. Pedig azokban az időkben nem volt még detektívfilm és ponyvaregény és a dajkamesék is sokkal ártatlanabb témákból szövődtek. Szerintem az új generációt nem kell féltetni. Igaz: más a mai gyerek, mint volt a tegnapi, de a kor is más lett és a gyermeklélek konstitúciója mindig függvénye a kornak és a társadalmi és gazdasági rendszereknek.

cet elbocsátotta szolgálatából.

De Amanullah nem állt meg az olasz lapokban leadott cáfolatoknál. Jogtanácsosa útján helyreigazító nyilatkozatot küldött be mindazoknak a lengyel zsidó lapoknak, így a „Moment”-nek, a „Hajnt”-nak és a „Dus Wort”-nak is. Ugy látszik, hogy a sajtótörvények mindenhol egyformák, mert Amanullah egész szabályosan leírja, hogy

„nem igaz az, hogy leányom feleszeretett Wohlmann Ferenc urba, ellenben igaz az, hogy nem szeretett bele” stb.

De megszólalt a másik érdekelt fél is, Wohlmann Ferenc, aki ugyancsak helyreigazít, csodálatos módon ő is azt szögezi le, hogy közte és a leány között nem történt semmi. Mint az április 13-án megjelent „Moment” helyreigazító nyilatkozatából kitétnik:

„nem igaz az, hogy Amanullah öfelsége leányát eljegyeztem, ellenben igaz az, hogy nem jegyeztem el.”

Wohlmann apja is nyilatkozik a lapokban és közli, hogy az ő erőlyes közbelépésének „köszönhető” hogy fia házasságából nem lett semmi, mert a fiu apja szerint Amanullah nagyon szerette volna a fiát vőül megkaparintani.

A SZERELEMNEK MEG MINDIG NINCS VÉGE

A lengyel lapok a szerelmi történettel kapcsolatban megjegyzik, hogy Wohlmann Ferenc és a leány együtt voltak Berlinben. Wohlmann akart néhány hónapot eltölteni az egyetemen, ugyanakkor pedig a leánnyal közlebről meg akarta ismertetni a német nyelvet.

Az egyik egyetemi előadáson a lengyelzsidó fiatalembert a diákok kizavarták a teremből, súlyosan bántalmazták és Amanullah leánya testét védte.

Az eset után természetesen el kellett hagyniok Németországot. Azt is megjegyzik a lengyel lapok, hogy

Amanullah csak a helyreigazító nyilatkozatokban bocsátotta el szolgálatából Wohlmann Ferencet, aki a valóságban még mindig Amanullah leányát tanítja, szeretik egymást

és nem lehet tudni, mi lesz a vége ennek a sok port felvert furcsa szerelmi históriának.

Legújabb

NEMZETKÖZI BETÖRŐBANDAT FOGTAK EL BUDAPESTEN

Buda pesten az utóbbi időben rendkívül sok falbontó betörést követtek el, melyeknek a tetteseit nem tudták elfogni. A rendőrség a napokban értesítést kapott a prágai rendőrségtől, hogy Huber Gábor ismert nemzetközi betörő különböző prágai és bécsi betörések után bandájával együtt Budapestre szökött. A rendőrség az adott személyleírás alapján elfogta Huber Gábort és feleségét. A banda három házaspárból állott.

Beismerték, hogy ők követték el az utóbbi időben történt nagyszámu betöréseket.

MUSANOFF BOLGAR MINISZTERELNÖK TANÁCSKOZÁSA GÖMBÖS MAGYAR MINISZTERELNÖKKEL

Musanoff bolgar miniszterelnök ma délelőtti meglátogatta Gömbös Gyulát, a kivel hosszabb tanácskozást folytatott. Utána Gömbös villásreggelit adott Musanoff tisztelőre, melyen a bolgar követiség tagjai is részt vettek.

KOMMUNISTÁK ÉS NEMZETISZOCIALISTÁK TŰNTETÉSE GYMUNDENBEN

Gymundenben a nemzeti-szocialisták nagyszabású tüntetést rendeztek, amelyen a kommunisták is résztvettek. A rendőrség egy ideig nem avatkozott a tüntetésbe, de amikor a tüntetők beverték a rendőrfőnök ablakait, sőt revolverlövések is hangzottak el, gumibotokkal szétverték a tömeget.

Több tüntetőt letartóztattak.

MEGNŐSÜL A 68 ÉVES FERENC SZALVÁTOR FŐHERCEG

Ferenc Szalvátor főherceg, Mária Valéria főhercegnő volt férje, megnősül. A főherceg 68 éves, míg menyasszonya, Riesenfeld Melanie 53 éves. A házasságot a közeli napokban kötik meg.

SPORT

A nagy meccs előtt beütött a bomba:

Barátky jogosulatlan szereplése miatt a FIFA elvette Románia két pontját

Románia most már csak akkor kerülhet be a világbajnoki döntőbe, ha legyőzi Jugoszláviát

Genf, április 27.

A sorsdöntő nagy meccs előtt beütött a bomba.

A FIFA elnöki tanácsa tegnap esti ülésén foglalkozott Svájc ismeretes óvásának ügyével és Romániára nézve lesújtó döntést hozott.

A FIFA helyet adott Svájc óvásának és Barátky jogosulatlan szereplése miatt megsemmisítette a Svájc-Románia 2:2 világbajnoki selejtezőmérkőzést. A két pontot Svájc javára írták 0:0 gólaránnyal.

A döntés súlyos következményekkel járt. Romániára a helyzet ugyanis így módosult:

Mi lesz az eredmény?

Biztos győzelmet várnak a jugoszlávok

?

biztos győzelmet remélnék Bukaresiben is

Bukarest, április 27.

A jugoszláv válogatott tegnap este megérkezett Bukarestbe, ahol ünnepélyesen fogadták a szövetség képviselői. A jugoszlávok elmondták, hogy csapatuk összeállítása nem ment a legsimábbban. A jugoszláv szövetségi kapitány csapatát a szövetség nem hagyta jóvá és megváltoztatta a csatársor összeállítását, sokkal robusztusabb játékosokat állítva be a támadósorba. A jugoszláv csapat — amely három legjobb emberét, Hitrecet, Jifcovicot és Zecevicet betegségük miatt nélkülözi — ebben a felállásban áll ki Bukarestben:

Glaser — Lukici, Bleisevic — Arsenievici,

Gayer, Lechner — Glisovici, Vujadinovici, Marjanovici, Krogici, Kokosovici. Tartalékok: Ciulici, Seculici és Jastreb.

A jugoszlávok biznak győzelmükben, még pedig legalább két gólkülönbséggel győzelmet várnak. (Mennyi gólt akarnak rugni? ... Vagy azt hiszik, hogy a román csatársor tétlenül nézi majd a küzdelmet? ...)

Egyébként Bukarestben két gólkülönbséggel győzelmet várnak.

Jugoszláv a ... Románia is ... két góllal akar győzni. Mi lesz az eredmény?

Ma még nagy kérdőjel!

Csak egy bizonyos: nagy küzdelem lesz!...

Egyetlen délamerikai csapat sem vesz részt a világbajnokságon?!

Budapest, április 27.

Érdekes sportember-vendége van a magyar fővárosnak: José Brod de Parnés montevidói sportszerkesztő, a feloszlott uruguayi parlament volt képviselője. Régi ismerőse a magyar futballsportnak, mert a Ferencvároshoz is, az Újpestet is ő vette gondjaiba délamerikai turájukon s a magyar klubok vezetői, meg játékosai igen nagy szeretettel beszélnek előzőekenységéről, szíveségéről.

Most a négy legnagyobb montevidói újság küldötte Európába: a La Tribuna Popular, a La Manana, az El Diario és az El Hoy. Ő tudósítja ezt a négy lapot a május végén Olaszországban kezdődő futballvilágbajnokságról, sőt

helyszíni tudósítást is ad a montevidói közönségnek.

Hogyan csinálják ezt?

Már utban van egy szerződés Uruguayból Róma felé — feleli a képviselő-sportújságíró a kérdésre — a négy lap megállapodott az

egyik kábeltársasággal, amely meghatározott időpontban két órára rendelkezésre bocsátja egyik vonalát Róma és Montevideo között.

Montevideo legnagyobb terén hangszórókat állítunk fel, én a mérkőzésen mikrofonba mondom a meccs lefolyását és ugyanazt Uruguay fővárosában az utcán hallgatják az emberek.

Hat és félóra az időbeli különbség Olaszország és Uruguay között, ennek folytán ott délelőtti fogják hallgatni az Olaszországban délután folyó mérkőzések lefolyását.

Elsősorban a délamerikai csapatokról számol be?

Kétségtelenül azok érdekelnek elsősorban, de úgy tudom,

egyetlen délamerikai csapat sem vesz részt az olaszországi világbajnokságon.

Ezzel tartozunk Olaszországnak, amely Uruguay 14 és Argentina 8 legjobb játékosát „elszippkázta” és azután olaszra tette. A délamerikai futballállamok konferenciát tartottak és

A SZINAJAI KASZINÓ

Állandóan nyitva.

Különböző szórakozások
Roulette, Chemin de fer
a CFR vonalain 50 % kedvezmény egész éven át.

Vízipóó

Magyar utánpótlás —

C. N. Brüsszel 9:4 (5:2)

Brüsszel, április 27.

A magyar „vizesikók” turájuk legnehezebb mérkőzését játszották Brüsszelben. Olyan sokérvű uszodában állították ki a magyar csapatot, hogy egyik kapunál csak 60 cm. „mely”, térdigérő víz volt. A játék gyakran „vizesgolyó” hasonlított. Az utánpótlás az egyébként pártatlanságáról ismert belga Delahaye bíró elnyomásával is küzdött. Mégis könnyen alakult ki az eredmény:

Magyar vízipóó utánpótlás — CN Brüsszel 9:4 (5:2).

A mérkőzéssel kapcsolatosan megrendezett 100 méteres gyorsúszásban: 1. Székely magyar 1 p. 02.2 mp. 2. Coppieters belga 1 p. 04.2 mp. 3. Laukitch német 1 p. 04.6 mp. A gyors és a vegyes stafétát is a magyarok nyerték és ezzel a 25-ik uszó-győzelmüket aratták a tura során.

Természetes gyógymód és táplálkozás

A legmagasabb életbölcsesség könyve — a biztos egészség és magas életkor elnyerésének útmutatója.

Dr. Bucsaný Gyula egészségügyi tanácsos főorvos — a modern természetes gyógymódok utódora és mestere — négy évtizedes tapasztalatai alapján írta meg főművét, mindnyájunk legnehezebb, legértelmesebb tanácsadóját.

Ára 120. — Lei

Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályában, Brassó, Kapu utca 56 — 58 az udvarban — Vidékre a portóit felszámítjuk.

SZENZACIÓS KÖNYV A GYOGYITO TUDOMANY CSODÁIRÓL!

Hipnózis-gyógymód a szervi és lelki betegségeknél

Írta: Dr. Völgyesi Ferenc főorvos.

A tartalomjegyzékből:

Az emberi lélek titkai és az emberi szervezet. — Öserők az emberi lélekben. — Kuruzslás és orvosi tudomány. — Tuberkulózis és hipnotizmus. — A rákbetegség. — Az idegesség gyógyítása. — Levél a lourdesi csoda helyéről. — Gyomor- és bélbajok. — Mi a hipnotizmus? — „Gyógyíthatatlan” betegségek gyógyítása. — Szervi szívbajok egyén terhesége, szülése, hipnotizmus segítségével. — Egy különös eset a hipnotikus fogyasztó és álmatlanság ellenes kurák közül. — Impotencia gyógyítása hipnózissal. — A hipnózis jelentősége szív- és asztmabetegségeknél. — Alkoholizmus gyógyítása hipnózis segítségével. — Hipnózis és szuggesztió a bibliában. — Hipnózis csodái az orvostudomány szolgáltatásában. — Szívnyomás, halálfelelmek, álmatlanság, szédülés, bűnöző hajlam, stb., stb., biztos gyógyítása hipnózis gyógymód útján.

Mindenkinek, ki az emberi test és lélek titokzatos összefüggéseit megismerni akarja, aki „gyógyíthatatlan” betegségeire biztos gyógyulást akar találni, el kell olvasnia ezen művet.

A roppant értékes, érdekesítően megírt vaskos mű ára csak 120 lej. Rendelje meg azonnal, mert csak pár példány áll rendelkezésére!

Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában,

Brassó, Kapu utca 56 — 58.

elhatározták, hogy csak abban az esetben indulnak a világbajnokságon, ha Olaszország Uruguaynak és Argentínának fejéneki 50.000 dollár költségmegtérítést fizet. Közrejátszik az is, hogy

Uruguay csapata most nagyon meggyengült és nem tudná megvédeni háromszoros világbajnokságát.

(Hogy Uruguay és Argentina nem jönnek, az már köztudomású, most Brazília és Chile is otthon maradnak?!)...

Világbajnoki selejtező:

Ausztria — Bulgária 6:1 (3:0)

Bécs, április 27.

Szerdán délután játszották le 25 ezer néző előtt az Ausztria — Bulgária világbajnoki selejtező-mérkőzést. Ausztria könnyen, „lépésben” nyert:

AUSZTRIA — BULGÁRIA 6:1 (3:0).

Ausztriával együtt most már tizenegy állam van benn a világbajnoki döntőben: Brazília, Chile, Egyiptom, Svédország, Spanyolország, Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Hollandia, Franciaország és Németország.

Páris — Madrid 2:0 (1:0). Városközi válogatott mérkőzés Párisban.

Visszatartották az Univerzitatea óvásait, melyet a CFR ellen elvesztett nemzetibajnoki mérkőzés ügyében adott be, azon a címen, hogy a vasutas csapat Medve nevű játékosja jogosulatlanul szerepelt. A két pontot tehát véglegesen a CFR javára írták.

Ale Popescu Budapesten. Az Unirea Tricolor jeles csatára Budapestre utazik, hogy a futball-sérülésekben már világhírű orvosszakértő dr. Molnár kezelje.

Ökölvívás

Amerika — Európa!

Összeállították Európa csapatát — Három magyar a válogatottban

Budapest, április 26.

Az amerikai javaslatot, az Amerika — Európa amatőr ökölvívó mérkőzés tervét a budapesti Európa-bajnokság alkalmával elfogadták, most a válogatott csapatot is összeállították. Európát 2 magyar, 2 olasz, 2 német és angol ökölvívó fogja képviselni. Kubinyi és Szigeti a két magyar ökölvívó, de Frigyes is kiutazik Amerikába, mint a német Kaestner tartalékja.

Európa csapata (zárójelben a tartalékok): Légsúly: Kubinyi magyar (Palmer angol), bantamsúly: Sergio olasz (Sederberg svéd), pehelysúly: Kaestner német (Frigyes magyar), könnyűsúly: Fachini olasz (Schmedes német), weltersúly: Mac Cleave angol (Röisland norvég), középsúly: Szigeti magyar (Majchrzicky lengyel), kishézsúly: Brennan angol (Zehetmayer osztrák), nehézsúly: Rungl német (Floyd angol.)

Atlétika

68.59 — 751 — 14.90

— ezek a nagyszerű eredmények születtek az arakai próbaversenyen.

Távolugrásban: 1. Nambru 751 cm.

Gerelyvetés: 1. Nagao 68 m. 59 cm. Japán rekord!

Hármasugrás: 1. Harada 14 m. 90 cm.

Magasugrás: 1. Kimura 194 cm.

Footoall, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Témplédányt nem adunk.

Vétel-eladás

Motor, furóval kombinált gyalugep, körfűrész, frézertengely eladó 17.000 lejért. Akkumulátor-pótlót és töltőt háromlappás gépnek 650, négylappásnak 750 lejért szállítok. Fedák, Dobra, Jud. Hunedoara. 11929

Megvételre kerestetik: egy füves gyászokcsi, egy I. oszt. és egy II. osztályú temetéshez való teljes felszerelés. Ajánlatok 11930 szám alatt a kiadó hivatalba küldendők.

Eladó új Deutz Diesel 15 HP. Karl Rheindt, Brassó, Lópiac 9. szám. 11916

Fiat 520 személyautó olcsón eladó. „Electra” Brassó, Kolostor-utca 22. 11930

Állást keres

Reprezentálni tudó, intelligens urileány házvezetőnőnek elmenne magános uriemberhez, esetleg anyahelyettesnek is. Leveleket „Otthon” jellegre kiadoba. 11873

Állást nyer

Mézeskalácsos segédet azonnal felvesz, mézet vesz kicsiben és nagyban. Prodan Paul Tárgul-Săucesc. 11928

Házasság

Középkorú nő vagyok, férjhez mennék egy biztos állású, gyermektelen uriemberhez. Leveleket Sighetváry L. Sibiu 45. szám alatt továbbít. 11504

Felcsozzerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Brassó — Brassó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCŪ Cluj-Napoca.